

Møte onsdag den 11. juni kl. 12

President: Geir - Ketil Hansen

Dagsorden (nr. 38):

1. Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om endringer i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler (Innst. O. nr. 107 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 65 (2002-2003))
2. Innstilling fra samferdselskomiteen om lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) (Innst. O. nr. 121 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 58 (2002-2003))
3. Referat

Sak nr. 1

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om endringer i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler (Innst. O. nr. 107 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 65 (2002-2003))

Presidenten: Etter ønske fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke blir gitt anledning til replikker etter de enkelte innlegg, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Første taler er Rolf Reikvam på vegne av sakens ordfører, som er medlem av Lagtinget.

Rolf Reikvam (SV) (komiteens leder): Med denne saken beveger vi oss videre på veien mot likestilling av arbeidstakere og studenter i forhold til kravet om et skikkelig og bra arbeidsmiljø. Dette er en oppfølging av et tidligere vedtak i Stortinget om å etablere et tilsynssystem.

La meg uttrykke glede over at departementet nå fremmer forslag om at Arbeidstilsynet skal bruke de etablerte tilsynsapparatene også inn mot studenter. Jeg tror at det er den beste ordningen, nettopp fordi Arbeidstilsynet har erfaring og kunnskap når det gjelder å føre tilsyn. Arbeidstilsynet har kanskje ikke kapasitet til å følge opp alt, men vi håper at det kan få bygd ut sin kapasitet slik at det kan ta på seg oppgaven med å gjøre et skikkelig arbeid også i forhold til studenter.

Jeg er også glad for at Regjeringen går inn for å bygge bro mellom læringsmiljøutvalgene og Arbeidstilsynet, ved at de nyetablerte læringsmiljøutvalgene rundt omkring på institusjonene våre skal ha nær kontakt med Arbeidstilsynet. Det er viktig for et godt læringsmiljø, og det har også noe med selve arbeidsplassen og selve måten å organisere arbeidet på, å gjøre. Derfor er det viktig at vi har denne kontakten, og at det blir bygd bro mellom disse ulike miljøene.

Vi synes at dette er bra. Vi fullfører det arbeidet vi har startet på. Så håper jeg at studentene har fått et viktig og godt redskap i sitt arbeid for å skape et godt og skikkelig arbeidsmiljø rundt omkring i våre institusjoner.

Jeg tar opp SV og Senterpartiets alternative forslag til endring av § 14 nr. 2. Det går på sammensetningen av NOKUT. Vi foreslår at studentene skal ha to representanter i dette organet.

Presidenten: Representanten Rolf Reikvam har tatt opp det forslaget han refererte.

Ursula Evje (FrP): Lovendringen kommer som følge av tidligere vedtak som er fattet her i Stortinget. Fremskrittspartiet har vært med på å danne flertall for disse vedtakene. Det betyr at vi er fornøyde med det fremlagte resultat av komiteens arbeid når det gjelder studentenes arbeidsmiljø. Nå er det enstemmighet om at Arbeidstilsynet får ansvaret for å utføre det løpende tilsyn i forhold knyttet til studentenes fysiske og psykiske arbeidsmiljø, med sanksjonsmuligheter som er kjente og aksepterte i arbeidslivet. Og da er Fremskrittspartiet tilfreds.

Det eneste punkt hvor vi skiller oss fra de andre partiene, er knyttet til akkrediterings- og evalueringsorganet NOKUT. NOKUT var tenkt å være et uavhengig organ som i kraft av sin kunnskap og høye integritet skulle medvirke til å sikre høy internasjonal standard og kvalitet ved våre utdanningsinstitusjoner. Fremskrittspartiet vil ikke hevde at NOKUT, slik det fremstår i dag, oppfyller disse kriteriene, og det oppfatter vi som trist og leit, fordi dette vil få konsekvenser over tid. Vårt synspunkt fra behandlingen av Mjøs-utvalgets innstilling og universitets- og høyskoleloven står derfor fortsatt ved lag. Men så lenge vi har et kvalitetsorgan for høyere utdanning og fagskolene, er Fremskrittspartiet av den oppfatning at dette organet må og bør ha ansvaret for kvaliteten i hele utdanningskjeden, uavhengig av nivå eller eierskap knyttet til den enkelte institusjon, ut fra prinsippet at lite er bedre enn ingenting. Vi fremmer derfor et forslag i tråd med dette.

Presidenten: Representanten Ursula Evje har tatt opp det forslag hun refererte til.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Ein samla komite er einig med departementet i at styret i Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga, NOKUT, skal utvidast på bakgrunn av organets nye oppgåver. Komiteen bed vidare departementet i samband med utvidinga å vurdere å oppnemna personar med bakgrunn i fagmiljø som i dag ikkje er representerte i styret, og nemner høgskulesektoren og fagskuleutdanningssektoren som aktuelle miljø. Når NOKUT får utvida ansvarsområde, er det viktig at styret si samansetjing avspeglar det arbeidet organet skal fatta avgjerdsler om. Difor støttar Senterpartiet utvidinga.

Men Senterpartiet vil gå eit skritt vidare. I dag er studentane representerte med eitt medlem i styret. På bakgrunn av at NOKUT skal vera representativt for dei miljøa det fattast avgjerdsler om, er det viktig at òg studentar

frå forskjellige miljø blir representerte i styret. Difor foreslår SV og Senterpartiet at talet på studentar i styret bør utvidast frå eitt til to medlemmer. Dette inneber, slik forslaget i innstillinga viser, ei utviding av styret på til saman tre personar, frå fem til åtte, der to representantar i styret er studentar. Det er i tråd med utsegnar til høyringsforslaget frå både Norsk Studentunion og Studentenes Landsforbund. Dette har Senterpartiet lagt vekt på i vår vurdering av å utvida styret med tre og ikkje to representantar, som departementet foreslo.

Når det gjeld det andre området proposisjonen tek opp, meiner Senterpartiet det er bra at Arbeidstilsynet skal givast tilsynsansvar for studentane sitt læringsmiljø. Vidare vil eg understreka at vi er fornøgd med at forslaget styrkjer Læringsmiljøutvalets stilling og dermed òg sikrar studentane medrårerett i saker som angår læringsmiljøet.

Så får Arbeidstilsynet utvida ansvarsområde. Det må òg bety at det blir tilført resurssar til Arbeidstilsynet som gjer at det kan utføra dei oppgåvene det no får ansvar for. Dette må Regjeringa koma tilbake til i samband med statsbudsjettet for 2004. Så er det slik at budsjettet for Arbeidstilsynet ligg i ein annan komite. Det er difor viktig at det her er kontakt mellom utdanningskomiteen og kommunalkomiteen når så langt lir, for å sjå til at departementet gjer det det i dag får beskjed om.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 904)

S a k n r . 2

Innstilling fra samferdselskomiteen om lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) (Innst. O. nr. 121 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 58 (2002-2003))

Presidenten: Etter ønske fra samferdselskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 15 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 15 minutter, Høyre 15 minutter, Fremskrittspartiet 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 5 minutter, Venstre 5 minutter og Kystpartiet 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke blir gitt anledning til replikker etter de enkelte innlegg, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Bjergulv Froyn (A) (ordfører for saken): Arbeidet med forslag til ny lov om elektronisk kommunikasjon har på mange måter vært en krevende øvelse. Loven er ment å avløse gjeldende telelov og lov om standarder ved overføring av fjernsynssignaler, og omfatter alle former for elektromagnetiske signaler. Samtidig er det meningen at foreliggende lovforslag også skal implementere alle vedtatte rettsakter på området elektronisk kommunikasjon

innenfor EU. I henhold til EØS-avtalen skal disse rettsaktene være implementert innen 25. juli 2003.

Det har vært viktig for norske næringsinteresser å ha et regelverk harmonisert med andre lands lovgivning. Det vil bidra til å sikre norske bedrifter lik behandling innenfor hele EØS-området. Hovedformålet med gjeldende regulering, som ble vedtatt i 1995, var å bidra til en fornuftig overgang fra et rettslig monopol til et marked med konkurranse. Den nye loven og den nye reguleringen er ment å ta høyde for den økende konvergensen på området. Skillet mellom de ulike sektorer, som IT-, kringkastings- og teletjenester, blir mindre. Dette vil føre til strukturer som endres på tvers av de ulike sektorene, noe som igjen understreker betydningen av en internasjonal harmonisering.

Den nye loven vil fortsatt være en sektorspesifikk regulering. Det betyr at det ikke først må være påvist et misbruk før særlige regulatoriske plikter pålegges. Tilbydere kan pålegges forpliktelser etter føre var-prinsippet eller den såkalte ex ante-reguleringen.

Lovforslaget tar sikte på å begrense reguleringsregimet til et nødvendig minimum, med et rettslig rammeverk som sikrer enkeltpersoner og virksomheter rett til å tilby kommunikasjonsnett og tjenester.

Det er komiteens oppfatning at foreliggende forslag til lov skal bidra til næringsutvikling og innovasjon over hele landet. Målsettingen er å stimulere til næringspolitisk strategi, som vil bidra til vekst innenfor eksisterende næringsliv, offentlig forvaltning, helse og utdanning. I en slik sammenheng vil forslaget til ny lov om elektronisk kommunikasjon være et avgjørende bidrag til en distriktspolitikk som kan gi vekst i alle deler av landet.

Komiteen har gjort et seriøst forsøk på å nå fram til størst mulig enighet i lovteksten. Det framgår av forslagene at vi har nådd langt i den målsettingen. Motivet for en optimal enighet har vært at vi på den måten vil kunne legge et best mulig grunnlag for den praktiseringen som vil finne sted etter vedtaket.

Området elektronisk kommunikasjon er et relativt nytt område, som er i en kontinuerlig forandring. I tillegg er sektoren svært internasjonalisert. Alle vil derfor være tjent med at de ulike aktører i bransjen får en felles plattform for å utvikle og søke et fornuftig samliv i utviklingen av bransjens enorme potensial. For stor uenighet på det politiske plan ville lett kunne ført til at bransjen framover i større grad ville ha konsentrert seg om konfrontasjoner i konkurransen i stedet for samarbeid, og dermed økt risikoen for at vår posisjon internasjonalt ville ha blitt svekket – en svekkelse alle ville ha tapt på.

Forslaget til lov om elektronisk kommunikasjon er et vanskelig, men særdeles viktig område. Komiteen har derfor i arbeidet med proposisjonen vært i nær kontakt med bransjen. Vi har i tillegg til samtaler med ulike operatører hatt en egen høring. Forslaget som legges fram i dag, bærer preg av denne kontakten. Vi har tatt de ulike innspill på alvor, og vi har forsøkt å være imøtekommende. Jeg håper derfor at bransjen gjennom de kontakter som har vært, har lært å sette pris på samarbeidet med de politiske myndigheter.

De ulike områdene hvor det i komiteen har vært diskusjon, har man forsøkt å finne en avklaring på. Et tema som kanskje virker mer akademisk, men som likevel har hatt en politisk implikasjon, er konkurransebegrepet som anvendes i forslaget. Som det framgår av formålsparagrafen, innfører man begrepet «bærekraftig konkurranse». Flertallet slutter seg til å bruke dette. Et mindretall foreslår «virksom konkurranse», som er det begrepet som anvendes i konkurranseloven.

Det at man innfører begrepet «bærekraftig konkurranse», betyr ikke at man ser bort fra betydningen av en virksom, lønnsom og effektiv konkurranse, men man forsøker gjennom bruk av bærekraftig konkurranse å synliggjøre betydningen av at vi får inn aktører som tar ansvaret for at vi får en utvikling innenfor området som har en langsiktighet, en troverdighet og en effektivitet som også kommer brukerne til del, og som ivaretar de nasjonale interessene vi har innen området.

Med begrepet «bærekraftig konkurranse» sier vi også at konkurransen ikke er et mål i seg selv, men et virkemiddel som det er viktig å anvende i utviklingen av denne bransjen. Men for at det skal skje innenfor de rammene som er formulert for øvrig, må det også skje i samarbeid med statlige virksomheter. Ikke bare statlige regulatoriske myndigheter, men også staten som aktør må komme inn i bildet, slik at vi kan utvikle et fungerende marked, hvor alle, inklusiv de som måtte bo på den ytterste øy, får tilgang til disse tjenestene.

Et annet tema som har vært komplisert, er klageordningen. Etter at proposisjonen var lagt fram for Stortinget, oppstod det en særskilt situasjon som følge av den avtalen som ble inngått med et flertall her i salen i forbindelse med utflytting av ulike statlige tilsyn. I denne avtalen framgikk det at en forutsetning for enighet om utflytting var at man ikke skulle gjøre noe med klageordningen i forbindelse med tilsynene. Det var et sentralt spørsmål for dette området. Vi har pr. i dag en tredelt klageordning. Den ble foreslått endret fra Regjeringens side, og komiteen var innforstått med at man burde gjøre noe med den. Spørsmålet var i hvilken grad vi kunne få det til innenfor den avtalen som var inngått.

Det vi har fått til, er først og fremst at det er enighet om en todelt ordning blant flertallet. Det er et mindretall i den saken, men flertallet er for en todelt klageordning. Det innebærer at Statens teleforvaltningsråd legges ned, og det etableres en ordning hvor departementet er klageinstans når det gjelder saker som har vært behandlet i Post- og teletilsynet.

Samtidig er det enighet om at denne klageordningen må ha en forankring i bransjen, i den mening at bransjen kan ha tillit til saksbehandlingen som foregår. Fram til i dag er vi blitt møtt med eksempler på behandling av klagesaker som har gått over tid så lang tid at klagesakene i seg selv har virket konkurransehemmende. Det er ingen enighet i komiteen om hvordan man skal håndtere tidsbruken, annet enn at flertallet mener at tidsbruken er et problem. Arbeiderpartiet har fremmet forslag om at behandling av klagen i departementet ikke skal gå utover tre måneder.

Det at vi har fått en todelt klageordning, tror vi er et godt svar på de meninger som er kommet fram i samtaler med bransjen, og vi tror at vi har lagt et grunnlag for at bransjen i mye større grad vil ha tillit til klageordningen. Det er viktig at denne klageordningen møter tillit i bransjen, nettopp fordi klageordningen er en av forutsetningene for at vi kan utvikle en nasjonal relasjon mellom bransjen og regulatoriske myndigheter, og at man ikke bidrar til at klageordningen bare blir en blindvei i systemet, og at de fleste – og da spesielt de store aktørene – vil anvende mulighetene for å reise saker overfor ESA i Brussel.

Det har vært ulike meninger om registreringsplikten i dette forslaget. Fra Arbeiderpartiets side har det vært viktig å gjøre det som er mulig for å legge til rette for at vi kan få et landsdekkende nett i et system hvor konkurransen fungerer, like mye som tilgjengeligheten for de ulike blir best mulig. Registreringsordningen har vært omfattende og vist tilgjengelighet til en betydelig del av de ulike nettene som det går an å koble seg opp mot, men pr. i dag har bruken av disse nettene kanskje vært noe begrenset. Ut fra det har Regjeringen foreslått at man skal avvike registreringsplikten, fordi anvendelsen av den har vært for liten. Arbeiderpartiets mening er at liten anvendelse er et dårlig argument for betydningen av registreringen av disse nettene også framover, og vi legger vekt på ikke bare tilgjengeligheten for den enkelte bruker, men at det også vil være et betydelig sikkerhetspolitisk aspekt ved at man har oversikt over de nett som eksisterer rundt omkring i landet.

I forbindelse med mobilmeldingen, som ble behandlet i Stortinget tidligere i år, ble spørsmålet om nasjonal roaming tatt opp. I den sammenheng ble det gitt uttrykk for at en eventuell ordning med nasjonal roaming måtte forankres i en ny lov om elektronisk kommunikasjon. Dette har Arbeiderpartiet gått inn for, og foreslår konkret at det skal åpnes for nasjonal roaming. Fra regjeringens side, med tilslutning fra Sosialistisk Venstreparti, er det gitt uttrykk for at nasjonal roaming ikke nødvendigvis bør nedfelles i lovtekst, men det gis verbalt uttrykk for at dette må være tilgjengelig, og at det som tidligere er uttrykt fra flertallet i forbindelse med mobilmeldingen, også skal gjelde i forbindelse med forslaget til lov om elektronisk kommunikasjon.

Jeg sa tidligere at en lov om elektronisk kommunikasjon er et komplisert område. Vi står overfor en sektor som er i stadig forandring. Konvergensen er økende, parallelt med den økende internasjonaliseringen. Komiteen har forsøkt å ta denne utfordringen på alvor, og det er vårt håp at forslaget som nå foreligger, vil bidra til et godt, stabilt og forutsigbart regime innenfor området elektronisk kommunikasjon.

Elektronisk kommunikasjon er en næring i betydelig vekst og vil kunne ha en avgjørende betydning for veksten i andre deler av næringslivet. Jeg sa også tidligere at dette er et system som i særdeles stor grad vil kunne bidra til å gjøre distriktspolitikken her i landet kanskje enda mer effektiv enn man har opplevd, og det vil bidra

til å gjøre tilgjengeligheten for dem som bor langt utenfor maktsystemene, mye større.

Med dette tar jeg opp Arbeiderpartiets forslag.

Heidi Grande Røys hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Representanten Bjørgulv Froyn har teke opp dei forslaga han refererte til.

Sverre Hoddevik (H): Norsk lov om elektronisk kommunikasjon blir en integrert del av europeisk lovverk, siden EØS-avtalen trekker oss inn i den europeiske harmoniseringsprosessen. Lik anvendelse av regelverket som virkemiddel for å få konkurranse i det indre markedet har blitt en viktig drivkraft i arbeidet med å revidere det regulatoriske rammeverket i EU. Harmonisering av rammebetingelsene sikrer norske virksomheter med aktivitet innenfor EØS-området samme behandling innenfor hele EØS-området som den de er kjent med i Norge.

Det er grunn til å takke saksordføreren for smidighet og kreativ innspurt i forbindelse med avgivelsen av denne innstillinga i komiteen. Saksordføreren har gjort grundig rede for innstillinga her, og min oppgave blir i korthet å belyse innstillinga sett med Høyres – og regjeringspartienes – øyne.

Komiteen har i denne sak fungert på sitt beste. I tillegg til at regjeringspartiene har flertall sammen med Arbeiderpartiet, har regjeringspartiene etter alle tenkelige flertallskonstellasjoner også flertall i de øvrige spørsmål. Som sagt er det et bredt flertall som i forhold til lovens formålsparagraf uttrykker balansen mellom bærekraftig og virksom konkurranse. Det er på samme måte et bredt flertall som søker å korte tidsbruken ved klagebehandling ved å redusere klageløpet til å gå via bare to instanser – Post- og teletilsynet og departementet. Dette har saksordføreren gjort rede for.

Det er også viktig å legge merke til at flertallet har understreket behovet for at eksisterende reguleringspolitikk blir videreført inntil ny politikk er etablert og implementert på dette området, slik at man unngår et politikkvakuum i den regimenskiftesituasjonen som kommer.

Som sagt er klageinstituttet en viktig del av det regulatoriske regimet, men dette dreier seg ikke alene om klageinstituttets beskaffenhet. Tidsbruken ved klagebehandling, og konsekvensene av tidsbruken ved klagebehandling, er det like viktig å fokusere på.

Derfor er det viktig å understreke at et bredt flertall her ber departementet vurdere om det er hensiktsmessig å gi regulatoriske myndigheter hjemmel til å fastsette tidspunktet for retting til et annet tidspunkt enn vedtakstidspunktet, og eventuelt fremme forslag om slik hjemmel. Dette mener vi f.eks. kan virke motiverende for de impliserte til hurtigst mulig å finne fram til riktig pris, når det er aktuelt.

Flertallet skiller lag med saksordfører med hensyn til fastsetting av konkret tidsfrist for avgjørelse av klagen. Regjeringspartiene har her flertall sammen med SV der vi ber departementet utarbeide veiledende saksbehand-

lingsfrister for de ulike klageinstansene for å oppnå reduksjon av saksbehandlingstida. Flertallet deler for øvrig heller ikke saksordførers syn på ubetinget registreringsplikt i sektoren. Her blir det også vist til solid høringsuttalelse, der forskriftshjemmel er antatt tilstrekkelig for å hjemle registrering i de tilfeller der dette skulle være nødvendig.

Et bredt flertall viser til at ved behandling av mobilmeldinga ble det uttrykt støtte til bruk av nasjonal roaming i mobilnettet generelt, og også åpnet for dette virkemidlet i UMTS-nettet når det oppstår aktører med sterk markedsstilling.

Flertallet er fortsatt positivt til bruk av nasjonal roaming, men ser det ikke som hensiktsmessig å lovfeste de ulike regulatoriske virkemidlene, ei heller nasjonal roaming.

Aller sist en refleksjon om fullmaktslovgiving, noe som har blitt belyst både gjennom høringen i komiteen og gjennom komiteens egen vurdering av lov om elektronisk kommunikasjon.

Etter hvert har komiteen kommet til at fullmakt og forskriftshjemmel er en nødvendighet, ikke minst i en slik sektor der endringene skjer fort på mange felt, og der det er umulig med presis og detaljert lovgiving til enhver tid. Oppfatningen av kompleksitet og vanskeligheter med å overskue absolutt alle detaljkonsekvenser av komiteens arbeid har komiteen trolig brakt med seg like fram til avgivelse og debattidspunkt.

Det er samlet sett god grunn til å anbefale innstillingen.

Kenneth Svendsen (FrP): Hovedmålet med en ny lov om elektronisk kommunikasjon er å legge forholdene til rette for en effektiv og virksom konkurranse mellom aktørene i markedet og en harmonisering i forhold til europeisk regelverk. Vi går i dag bort fra en telelov som hadde som basis den gamle monopolordningen, og inn i en ny lov hvor hovedformålet er et marked hvor konkurransen virker.

Forslaget til ny lov har som formålsparagraf at det skal legges til rette for en bærekraftig konkurranse. Det trenger ikke å være noe feil i det, men ordet bærekraftig har skapt en del usikkerhet blant aktørene i markedet. Siden en av hovedmålsettingene i loven er å legge forholdene til rette for en effektiv konkurranse, mener Fremskrittspartiet at dette i stor grad bør inn i formålsparagrafen. Derfor foreslår vi at «bærekraftig konkurranse» erstattes med «virksom konkurranse», og grunnen er selvfølgelig at dette fjerner en del usikkerhet rundt hva som ligger i ordet bærekraftig. Denne usikkerheten kommer også fram i merknadene til formålsparagrafen, hvor flertallet har måttet forklare hva som menes med bærekraftig konkurranse. For Fremskrittspartiet er det også viktig at man i forbindelse med loven legger til rette for at næringslivet stimuleres til innovasjon og næringsutvikling. Elektronisk kommunikasjon er et høyteknologisk område, hvor det bør legges til rette for at næringslivet dras med, noe som kan være med på å sikre Norge en plass på det høyteknologiske kartet.

Med konkurranse mener Fremskrittspartiet at en i størst mulig utstrekning skal legge til rette for en aktiv konkurranse, hvor aktørene konkurrerer på like premiser. For å oppnå en slik konkurranse er det helt avgjørende at virtuelle aktører slipper til, noe som også vil sikre et mangfold i tjenestetilbudet. Fremskrittspartiet ser det heller ikke som et mål at det bygges ut et stort antall nett, men at de mindre aktørene sikres tilgang til de nett som er aktuelle på permanent basis. Ut fra hensynet til både mangfold og konkurranse er det ønskelig med et stort antall slike aktører.

Når Fremskrittspartiet er med i et flertall hvor nasjonal roaming ikke lovfestes, er ikke dette fordi roaming ikke er viktig. Nasjonal roaming er helt avgjørende for at konkurransen skal kunne virke, men vi finner det ikke hensiktsmessig at dette regulatoriske spørsmålet skal lovfestes. Men jeg vil poengtere viktigheten av at nasjonal roaming tillates også i UMTS-nettet, spesielt med tanke på at det er utlyst en ny konsesjon.

I dagens regelverk er tilbydere med sterk markeds-makt pålagt særskilte forpliktelser. For at konkurransen skal kunne opprettholdes, videreføres disse forpliktelsene i den nye loven. En slik regulering kunne selvfølgelig vært overlatt til konkurransemyndighetene, men den mest effektive måten å sørge for konkurranse på, er at dette legges direkte inn i loven. Den viktigste forskjellen mellom de ordinære konkurransereglene og loven vil være at en etter den nye loven ikke trenger å påvise misbruk av en sterk markedsstilling for å gjennomføre reguleringer.

Vi har de senere år sett at de store nettselskapene gjennom klageordningene har holdt de små selskapene borte. Dette har skjedd ved at en har utnyttet et system hvor det var mulig å dra ut klagebehandling over lang tid. Dette har i mange tilfeller ført til at de små aktørene har gitt opp, noe som har svekket konkurransen, med tilsvarende høye priser og dårlig tilbud. Derfor har komiteen slått fast at klageordningen skal være en reell klageordning og ikke et institutt som gir muligheter for obstruksjon.

Fremskrittspartiet har derfor tatt opp det forslag som Regjeringen har fremmet, om at en oppretter en klagenemnd for elektronisk kommunikasjon som skal sluttbehandle klager etter at de har vært til behandling i Post- og teletilsynet. En slik klageordning vil sikre en rask og effektiv behandling av saker som det klages over, og vil stoppe dem som vil utnytte systemet ved å dra ut saksbehandlingen. Dessverre ser det ut som det bare er Fremskrittspartiet som støtter Regjeringens forslag.

I den tidligere teleloven hadde Telenor spesielle samfunnsplagte oppgaver. Fremskrittspartiet mener det vil være feil å videreføre en slik ordning i et konkurranseutsatt marked. Å pålegge et spesifikt selskap en slik oppgave ville føre til høyere priser på tjenesten til abonnentene, og de ville måtte betale for noe som de verken har bestilt eller fått. Derfor mener Fremskrittspartiet at slike samfunnsplagte oppgaver eller tjenester må betales av det offentlige.

På denne bakgrunn tar jeg opp det forslag som jeg har referert til, og de øvrige forslag som Fremskrittspartiet står bak.

Presidenten: Representanten Kenneth Svendsen har tatt opp de forslag han refererte til.

Heidi Sørensen (SV): Elektronisk kommunikasjon preger hverdagen vår i en så stor grad at vi tar det som en selvfølge. Vi betaler regninger over elektroniske betalingsterminaler, vi tar ut penger i elektroniske minibanker, vi leverer selvangivelsen på Internett, vi sender bøvtevis med e-post og tekstmeldinger hver dag, og vi bestiller feriereiser over Internett, mens vi ser nyheter på kabel-TV eller tar imot sendinger via satellitter i bane rundt jorda. Vi ønsker oss et enda bredere bredbånd. Vi lurer på hvor lenge det er til vi kan ringe til kjøleskapet vårt og spørre om melken har gått ut på dato, eller hvorfor det er sånn av DVD-spilleren min ennå ikke kan laste ned filmer på Internett helt selv, mens jeg hører på et innslag om nanoteknologi i programmet «Verdt å vite» på P2.

Den loven vi skal behandle i dag, omhandler alt dette. Det er en samlet lovgivning som dekker hele feltet elektronisk kommunikasjon. Jeg tror faktisk at på tross av at dette i så sterk grad berører folks hverdag, har vi klart å gjennomføre en behandling av denne loven uten en eneste avisartikkel eller et eneste radiooppslag.

Dette er en lov som berører en rekke politikkområder. Jeg har i hvert fall i farten klart å liste opp seks.

Det berører næringspolitikken. Mye av grunnlaget for verdiskapingen i et kunnskapsbasert næringsliv ligger i feltet elektronisk kommunikasjon. Dette er den næringen vi skal leve av når vi kanskje i fremtiden ikke lenger har olje igjen.

For det andre handler det også om forbrukerpolitikk. Tilgangen på gode og billige elektroniske tjenester over hele landet er viktig forbrukerpolitikk.

For det tredje handler det selvfølgelig om distriktspolitikk. Grunnlaget for å bygge ut digital infrastruktur ligger i denne loven, og det vil kanskje bli et av framtidens viktigste distriktpolitiske virkemidler.

For det fjerde er det også mye etikk og etisk politikk i denne loven. I hvor stor grad kan vi i tenke i fremtiden at vi skal kunne ha en tilværelse uten at vi legger igjen elektroniske spor? Har vi fremdeles rett til å bevege oss fritt uten å bli iaktatt, uten at storebror skal se oss?

For det femte handler det om sikkerhets- og beredskapspolitikk. Elektronisk kommunikasjon er sårbar og kan gjøre oss utsatt for blant annet internasjonal terrorisme.

For det sjette har jeg funnet ut at denne loven handler om rompolitikk, da det uttrykkelig slås fast i denne loven statens regressansvar hvis et romobjekt skulle volde skade på en satellitt.

Det er nesten ikke grenser for hva vi skal behandle i dag.

Jeg er glad for at flertallet i dag legger fram en innstilling det er stor enighet om. Vi er fornøyd med at vi får en lov som er dynamisk, og som er teknologinøytral. En lov

om elektronisk kommunikasjon er en fullmaktslov. Det må den langt på vei være, fordi dette er et område som utvikler seg så raskt.

Jeg vil kommentere noen punkter der komiteen har endret Regjeringens opprinnelige forslag, for det første klageordningen. Politikktutviklingen på dette feltet må skje gjennom enkeltavgjørelser i prinsippaker. Derfor har Post- og teletilsynet fått stor myndighet etter loven. Da Regjeringen opprinnelig foreslo at avgjørelser som skulle ankes etter at Post- og teletilsynet hadde fattet dem, skulle skje ved en uavhengig klagenemnd, var dette langt på vei en slags politisk abdikasjon fra hele feltet. Det var kun saker av stor samfunnsmessig betydning som kunne ankes fra den uavhengige klagenemnden og inn til Kongen i statsråd.

På grunn av avtalen som saksordføreren har redegjort for i forbindelse med utflyttingen av statlige tilsyn, har det skjedd noe annet. Avtalen innebærer at dagens klageordninger ikke kan endres, med mindre Høyre, Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Sosialistisk Venstreparti er enige om det. Vi har blitt enige om en endring. Jeg synes at den endringen vi har blitt enige om, er bra og viktig. Den vil forenkle den saksbehandlingen som mange av dem som har vært på høring hos oss, har klaget over har vært for lang. Vi får nå en toinstansklageordning, hvor anken avgjøres i departementet. Jeg tror det er en fornuftig løsning, som vil føre til at det vil gå raskere. Men viktigst er det at vi beholder den politiske kontrollen over politikktutviklingen på dette meget spennende og dynamiske feltet.

Så til § 1-1, formålsparagrafen. Jeg er veldig glad for at en samlet komite, inkludert Fremskrittspartiet, står sammen om tillegget om at det skal være et formål for denne loven å stimulere til innovasjon og næringsutvikling. Jeg mener at dette er en viktig næringspolitisk sak. Hvor dyktige vi blir på dette området, vil være en av de viktigste testsakene for om vi klarer å føre en offensiv næringspolitikk for fremtiden.

Så til § 2-10, sikkerhet og beredskap. Denne loven slår fast at nødvendig sikkerhet for elektronisk kommunikasjon skal tilbyderen stå for, «i fred, krise og krig». Det er det en omfattende sak å skulle legge opp til. Vårt utgangspunkt er at sikkerhet og beredskap skal være et samfunnsansvar og ikke utelukkende kan overlates til private selskaper. Også kostnadene for denne sikkerheten og beredskapen må samfunnet ta innover seg at det må bære. Derfor er jeg glad for at komiteen i § 2-10 fjerde ledd presiserer at selskapene skal kompenseres for de reelle merkostnadene som følger av sikkerhets- og beredskapstiltak.

Selv om dette i all hovedsak er en konkuranselov, er det også områder innenfor elektronisk kommunikasjon der konkurransen ikke eksisterer, og kanskje ei heller noensinne vil komme til å eksistere. Det behandles stort sett under § 5.

For å ta § 5-3 først: Det at vi skal ha en kystradio, er viktig for sikkerheten til sjøs. Og det at vi også skal ha gode elektroniske kommunikasjoner på Svalbard, er et nasjonalt ansvar vi skal ta, og det er ikke underlagt kon-

kurranselov. Når staten etter denne loven får i oppgave å inngå avtaler med spesielle selskaper om å dekke dette ansvaret, er jeg i dag glad for at komiteen er enig i at merkostnadene til dette skal dekkes av staten. Det gir økt sikkerhet for at disse tjenestene blir opprettholdt.

Så til § 5-1, de leveringspliktige tjenestene: Fasttelefon og vårt telefonnett er en slik tjeneste. Det historiske eierskapet til dette har Telenor. Måten det håndteres på, er det full enighet om i komiteen slik som det er beskrevet i § 5-1. Jeg er også glad for at det blir lovfestet, slik som det har vært tidligere, at disse tjenestene skal være basistjenester som alle i hele landet skal ha lik tilgang på.

Så til § 2-8 tredje ledd: Det er det eneste punktet hvor SV ikke står sammen med flertallet. Jeg vil begynne med å si at det er jeg fornøyd med. § 2-8 annet ledd dreier seg om regjeringens mulighet til å gi forskrift om lagring av trafikkdata i en bestemt periode til bruk for politiet til overvåkning og etterforskning. Jeg er glad for at en enstemmig komite har sagt at denne plikten, selv om det gis en forskriftshjemmel, skal forelegges Stortinget for endelig godkjenning. Dette er meget kompliserte personvernssaker. Retten til å kunne bevege seg fritt uten å bli iaktatt kan være truet hvis man skal lagre data, f.eks. fra mobiliselskaper, som kan slå fast hvor de fleste av oss har vært med relativt stor nøyaktighet i løpet av det siste året – eller to. SV velger likevel sammen med Fremskrittspartiet å stemme mot tredje ledd, fordi vi ønsker å få saken opp til en grundig gjennomgang når den forelegges Stortinget for endelig godkjenning.

Nå rakk jeg ikke å gå nærmere inn på rompolitikken – der er det heller ingen uenighet. Men jeg har berørt de fleste punktene i innstillingen som det har vært diskusjon om, og er med dette relativt trygg på at den loven vi har fått, er framtidsrettet, fordi den er dynamisk, og fordi den tar innover seg innovasjon og næringsutvikling. Den ivaretar den politiske styringen, fordi ankeinstansen går til departementet. Jeg tror at den vil sikre gode tjenester over hele landet.

Jan Sahl (KrF): I Kristelig Folkeparti er vi opptatt av at Norge fortsatt skal være blant de land som ligger lengst framme i verden når det gjelder å ta i bruk elektronisk kommunikasjon. Vi skal være pådrivere for utvikling både av nye tekniske løsninger og av nye innholdsprodukter. Elektronisk kommunikasjon vil være avgjørende viktig for utviklingen av eksisterende næringsliv, offentlig forvaltning, helse og utdanning i Norge.

Kristelig Folkeparti er derfor enig i at det er viktig for norske næringsinteresser å ha et regelverk som er harmonisert med andre lands lovgivning, slik som det nå er gjort vedtak om i EU, og som også skal implementeres i medlemslandene fra 25. juli 2005. Implementeringen sikrer norske bedrifter lik behandling innenfor hele EØS-området.

Kristelig Folkeparti er opptatt av at Norge skal være et land der det skapes nye arbeidsplasser og nye bedrifter innenfor elektronisk kommunikasjon. Samtidig er det viktig at produkter utviklet i Norge kan bli nye eksportartikler. Det er i Norge samlet stor kunnskap på dette feltet.

(Sahl)

Derfor vil det være mulig med ytterligere verdiskaping og økt eksport. Kristelig Folkeparti er opptatt av at staten i denne sammenheng har et stort og viktig ansvar for å hjelpe og stimulere til en slik utvikling.

I Kristelig Folkeparti er vi særlig opptatt av at et godt utbygd tilbud innen elektronisk kommunikasjon vil være et viktig distriktspolitisk virkemiddel. Hele landet må sikres gode, rimelige og framtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester.

Kristelig Folkeparti er enig med departementet i at det nye regelverket må ivareta bl.a.

- den raske utviklingen innenfor teknologi og marked
- prinsippet om teknologinøytralitet og minimumsregulering
- balanse mellom rettssikkerhet og forutsigbarhet for aktørene og samtidig nødvendig fleksibilitet for reguleringsmyndighetene
- at det legges til rette for nye markeder, nye aktører og en bærekraftig konkurranse

Det har vært et overordnet mål for Kristelig Folkeparti under behandlingen av loven at innovasjon og nyskaping skal gis gode rammevilkår.

I Kristelig Folkeparti deler vi målsettingen om en bærekraftig konkurranse og ambisjonene om å gå over fra sektorregulering til regulering gjennom konkurranselovgivning. Vi vil samtidig peke på at det er viktig å sikre en effektiv bruk av samfunnets ressurser. Bærekraftig konkurranse defineres som et marked uten aktører med sterk markedsstilling. Nå skal det være opp til regulatoriske myndigheter å definere markeder og avgjøre om aktører har sterk markedsstilling. Men med Norges geografi og bosettingsmønster kan det vise seg å være vanskelig å unngå aktører med sterk markedsstilling i visse markeder. Det har erfaringer med fastnettet og mobilnettet vist oss allerede.

I Kristelig Folkeparti er vi også i tvil om det er mulig og ønskelig å etablere flere landsdekkende fastnett og mobilnett utover dem som er bygd, og som er under utbygging. Vi mener derfor det kan være hensiktsmessig å regulere tilgangen til eksisterende fastnett og mobilnett, slik at det ikke stimulerer til bygging av flere landsdekkende nett.

Kristelig Folkeparti har registrert at de markedene som reguleres av den loven vi i dag behandler, er preget av stor endringshastighet. Det er derfor vanskelig for myndighetene å skulle foreta detaljregulering gjennom lov, ettersom det å endre lover tar lang tid. Det innebærer stor fare for å komme på etterskudd i reguleringsarbeidet. Det er derfor nødvendig og ønskelig å gi departementet anledning til å regulere gjennom forskrifter via hjemmel i loven.

Vi er først og fremst opptatt av å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og framtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for utviklingen av holdbare markeder som på lengre sikt kan klare seg uten statlig særregulering.

Den nye loven skal gjelde for alle typer elektronisk kommunikasjon. Dette innebærer at tradisjonelle regulatoriske skiller blir mindre. Statens rolle innen telesektoren har gått fra selv å eie, drive og finansiere telekommunikasjonsnett til å legge til rette for at private aktører kan gjøre dette under bestemte betingelser. Kristelig Folkeparti er opptatt av å etablere ordinære markeder som i framtiden skal klare seg uten omfattende statlig regulering. Vi er samtidig oppmerksom på at det i overgangen mellom markeder med monopoltilstand til virksom konkurranse vil være nødvendig med sektorspesifikk regulering. Vi slutter oss derfor til prinsippet om minimumsregulering.

Kristelig Folkeparti vil overlate til de regulatoriske myndigheter å identifisere hvilke markeder som har behov for regulering, og hvilken type regulering som skal gjennomføres.

I dagens regelverk er enkelte større tilbydere pålagt særskilte forpliktelser, og disse omtales som aktører med sterk markedsstilling. Kristelig Folkeparti støtter at denne ordningen videreføres i den nye loven, men foreslår endringer i hva som legges i begrepet «sterk markedsstilling». Forståelsen av begrepet legges nær konkurranserettens begrep om dominerende stilling. En aktør har sterk markedsstilling når han alene eller sammen med andre har økonomisk styrke i et relevant marked som gjør at han i betydelig grad kan opptre uavhengig av konkurrenter, kunder og forbrukere.

Tidspunktet for retting ved klage har vært debattert i komiteen. Når tidspunktet for retting ved klage blir satt til vedtakstidspunktet, kan det hevdes at netteiere har incitament til å beregne seg for høye priser. Skal tilbyderne få tilbake det de har betalt for mye før vedtakstidspunktet, må de i dag gå til domstolene. Hvis regulatorisk myndighet har hjemmel til å sette et annet tidspunkt for retting enn vedtakstidspunktet, kan det hevdes at netteiere får incitament til å sette «riktigere» priser, og markedet blir mer selvregulerende.

Kristelig Folkeparti er med i flertallet som ber departementet vurdere om det er hensiktsmessig å gi regulatorisk myndighet en hjemmel til å fastsette tidspunktet for retting til et annet enn vedtakstidspunktet.

Kristelig Folkeparti er videre enig i at dagens konsesjonsplikt for tilbydere med sterk markedsstilling skal opphøre. I stedet foreslås det at loven med forskrifter på generelt grunnlag skal fastsette hvilke plikter og rettigheter som pålegges tilbydere. Tilbydere med sterk markedsstilling vil da få spesielt tilpassede plikter og rettigheter som revideres med jevne mellomrom.

Kristelig Folkeparti vil understreke at det er av nasjonal betydning at de pålagte landsdekkende tjenestene og samfunnsplagte oppgavene blir videreført i det nye lov- og forskriftsverket.

Kristelig Folkeparti vil videre vise til Stortingets behandling av mobilmeldingen, hvor et bredt flertall i Innst. S. nr 192 for 2002-2003 støttet bruk av nasjonal roaming i mobilnettene generelt og åpnet for dette virkemidlet også i UMTS-nettene når det oppstår aktører med sterk markedsstilling.

Vi er fortsatt positive til bruk av nasjonal roaming, men ser det ikke som hensiktsmessig å lovfeste de ulike regulatoriske virkemidlene, heller ikke nasjonal roaming.

Kristelig Folkeparti er opptatt av å sørge for at brukere i hele landet sikres gode, rimelige og framtidsrettede elektroniske tjenester. Vi mener at dette er en forutsetning for bosetting, næringsliv og offentlig velferd i framtiden.

I 1997 ble det innført en maksimalprisordning for å hindre at mindre lønnsomme områder fikk for høy pris. Vi mener det fortsatt vil være behov for kontroll med sluttbrukerprisene, slik at prisene i hele landet er mest mulig like.

Kristelig Folkeparti har etter en samlet vurdering kommet til at det er hensiktsmessig å endre dagens klageordning. Tidsfaktoren i saksbehandlingen etter dagens ordning kan bidra til å svekke klagerens interesse. Vi er derfor enig med flertallet i at det bør innføres en toinstans klageordning, som vil innebære at Statens teleforvaltningsråd legges ned.

Vi vil videre be departementet utarbeide veiledende saksbehandlingsfrister for de ulike klageinstansene for å oppnå en nødvendig reduksjon av saksbehandlingstidene.

Jorunn Ringstad (Sp): Lova om elektronisk kommunikasjon som skal avløse gjeldende telelov og lov om standardar ved overføring av fjernsynssignal, og som omfattar alle former for elektroniske signal, er ei svært omfattande sak og ei sak med svært mange detaljar.

Denne lova skal regulere eit område der utviklinga skjer svært raskt. Utfordringane er å lage eit regelverk som kan handtere den raske teknologiske og marknadsmessige utviklinga som skjer i telesektoren, samtidig som regelverket skal vere ein styringsreiskap for nye tilbod og verksemdar.

Endringane på dette området går i retning av ei samsmelting av ein integrert informasjons- og kommunikasjonsteknologisektor. Det blir mindre klare skilje mellom IT-, kringkastings- og teletenester. Effektive kommunikasjonstenester av høg kvalitet vil vere ein viktig innsatsfaktor for næringslivet i alle delar av landet. Gode elektroniske kommunikasjonstenester vil altså vere av stor verdi for næringslivet, men òg for offentleg forvaltning og for hushalda. Eg er glad for at ein samla komite meiner at formålet med den nye lova er å sikre brukarane i heile landet gode, rimelege og framtidretta elektroniske kommunikasjonstenester.

Ein samla komite understrekar òg at det er viktig å syte for at brukarane i heile landet blir sikra gode, rimelege og framtidretta elektroniske tenester. Komiteen meiner dette er ein føresetnad for busetting, næringsliv og offentleg velferd i framtida. Eg er òg glad for at ein samla komite meiner det framleis vil vere behov for kontroll med sluttbrukarprisen, slik at prisane i heile landet er mest mogleg like.

Senterpartiet meiner det er viktig å vidareføre dagens leveringspliktige tenester og samfunnsplagde oppgåver. Sidan Telenor ikkje lenger skal ha dei spesielle samfunns-

pålagde oppgåvene i konsesjonen, må dette sikrast gjennom avtale eller pålegg. Vi meiner òg at dersom dei private aktørane skal stå for dette, bør det utløyse kostnadsrefusjon for dei meirkostnadene som følgjer av å ivareta desse oppgåvene. I Senterpartiet har vi merka oss at etter USO-direktivet er det ikkje mogleg å leggje breibands-tenester inn under leveringsplikta. Vi meiner det må finnast løysingar som sikrar levering av breibandstenester i heile landet, også der det er kommersielt ulønsamt. I dag er det stor skilnad på breibandsdekninga både til offentlege bygg, verksemdar og privatmarknaden. Senterpartiet meiner det trengst ei offensiv satsing frå staten dersom heile landet skal få tilgang til breiband i nær framtid.

Senterpartiet er med i fleirtalet som meiner at dagens situasjon med departementet som endeleg klageinstans skal oppretthaldast. Vi meiner det bør innførast ei toinstans klageordning som vil innebære at Statens teleforvaltningsråd blir lagt ned. Ein må vidare leggje vekt på at tidsfaktoren i klagehandsaminga ikkje fører til at ein svekkjer klagaren sine interesser. Senterpartiet har vurdert om det er rett å setje eit fast tidspunkt for når ei klagesak skal vere avslutta. Vi har konkludert med at departementet bør utarbeide rettleiande sakshandsamingsfristar for ulike klageinstansar for å oppnå reduksjon av sakshandsamingstidene. Vi står difor saman med fleirtalet og ynskjer at vi skal få slike rettleiande tidsfristar.

Senterpartiet har ein eigen merknad om konsultasjonsordninga med EU/EFTA som inneber at forvaltningsmynde blir overført frå nasjonale styresmakter til EU-kommisjonen/EFTA sitt overvåkingsorgan. Vi meiner at regelverket må utformast slik at minst mogleg mynde blir overført frå nasjonale styresmakter til EU/EFTA. Det må vere høve til å ta nasjonale omsyn, og å ha ordningar som sikrar likeverdige tenestetilbod over heile landet.

Då Stortinget handsama St.meld. nr. 32 for 2001-2002 og St.meld. nr. 18 for 2002-2003, om situasjonen på den norske mobilmarknaden, for kort tid sidan, gav Senterpartiet klart uttrykk for at vi ikkje går inn for pålegg om tilgang for virtuelle operatørar. Vi stør heller ikkje pålegg om tilgang for vidaresejarar og tenestetilbydarar. Vi meiner at tilgangen til nettet bør vere basert på frivillige avtalar mellom partane.

Når det gjeld nasjonal roaming, er vi positive til å opne for dette, men vi ynskjer ikkje å kome med pålegg om nasjonal roaming for aktørar med sterk marknadsstilling. Derimot bad vi under handsaminga av mobilmeldinga om at Regjeringa så snart som mogleg måtte utarbeide eit opplegg for å opne for nasjonal roaming.

Vi står framleis fast på dei standpunkta vi gav uttrykk for under handsaminga av mobilmeldinga, og vi vil difor i lov om elektronisk kommunikasjon røyste mot paragrafar og ledd i denne lova som slår fast pålegg på område som Senterpartiet er imot. Eg viser til innstillinga der vi under ulike paragrafar har merknader som signaliserer kva vi vil røyste imot.

Statsråd Torild Skogsholm: Debatten her i dag viser at det er bred enighet om å vidareføre gjeldende målset-

tinger i telepolitikken på det nye området elektronisk kommunikasjon. Det er dermed fortsatt et mål å sikre brukerne tilbud om gode, rimelige og framtidsrettede tjenester. Det er også et mål å videreføre de leveringspliktige tjenestene som er grunnleggende for elektronisk kommunikasjon til alle deler av landet. Vi vil også bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser gjennom bærekraftig konkurranse.

Jeg vil understreke betydningen av at Norge skal være et land for næringsutvikling og innovasjon når det gjelder både tekniske løsninger og nytt tjenesteinnhold. Det er et mål for Regjeringen å legge forholdene til rette slik at det kan skapes nye arbeidsplasser knyttet til elektronisk kommunikasjon. Med bred politisk enighet om sentrale og viktige spørsmål skulle rammevilkårene ligge til rette for at tilbudet i Norge innenfor elektronisk kommunikasjon kan fortsette å være blant de fremste i Europa og i verden for øvrig.

Innstillingen som vi behandler her i dag, og lovendingsforslagene som ligger til grunn for innstillingen, oppdaterer lovverket på teleområdet i forhold til den tekniske og markedsmessige utviklingen.

Liberaliseringen av telemarkedet med en bred introduksjon av konkurranse i form av fri etableringsrett ble fullført i 1998. Dette har ført til en stor vekst i antall aktører, bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur og etablering av ny infrastruktur i telekommunikasjonssektoren. Den teknologiske utviklingen i samme periode har medført en konvergens mellom sektorene telekommunikasjon, IT og media som innebærer at markedsstrukturen endres. Derfor er det nå nødvendig å oppdatere og revidere lovgivningen på dette området.

Lovforslaget er også en oppfølging av EUs nye reguleringspakke på området for elektronisk kommunikasjon. EUs reguleringspakke skal bidra til å sikre harmoniserte rammevilkår for tilbyderne innenfor EØS-området. Det vil sikre norske virksomheter tilsvarende behandling i andre EØS-land som den de er kjent med fra Norge.

Lovforslaget inneholder for øvrig nasjonale tilpasninger som etter min mening samlet sett vil gi oss gode rammevilkår på dette området.

Jeg er glad for støtten som framkommer til lovforslaget her på Stortinget. Jeg tar for øvrig til etterretning at klageordningen som Regjeringen forslø, er endret. I denne saken er Regjeringen og Stortinget enige om at det absolutt viktigste er å få i stand en klageordning som er effektiv. Jeg er derfor tilfreds med at målsettingene i Regjeringens forslag om en forenklet klageordning er opprettholdt, slik at vi i fremtiden kan få en to-instans klagebehandling. Jeg registrerer også at departementet nå gjøres til klageinstans for alle klager på dette området.

Regjeringen anser sitt forslag til klageordning for å være innenfor rammen av EUs nye reguleringspakke. Som tidligere nevnt i svar på spørsmål fra Stortinget om konsekvenser av å endre Regjeringens forslag til klageordning, foreligger det ingen informasjon om hvorvidt EFTAs overvåkingsorgan, ESA, vil anse at departementet som klageinstans oppfyller kravene i EUs rammeverk. Det vil først vise seg etter at regelverket er trådt i kraft.

Jeg vil understreke at jeg vil legge vekt på å oppfylle Stortingets ønske om en mer effektiv klagebehandling. Departementet vil derfor gjennomgå dagens rutiner for klagebehandling med sikte på effektivisering og raskere behandling. I tråd med Stortingets ønske vil jeg ta sikte på å utarbeide veiledende saksbehandlingsfrister både for departementet og Post- og teletilsynet.

Jeg har merket meg at Stortinget ønsker departementets vurdering av et nytt virkemiddel for prisregulering i form av større fleksibilitet ved fastsetting av vedtakstidspunkt. Denne problemstillingen er svært kompleks og omfattende. Vi må vurdere en lang rekke forhold for å sikre en ordning som ivaretar de hensyn Stortinget her gir uttrykk for. Det er dessuten viktig at vi ikke skaper ordninger som får uforutsette følger for tilbyderne. For å illustrere kompleksiteten vil jeg vise til at vi bl.a. må vurdere

- hvor langt tilbake i tid man skal kunne kreve tilbakebetaling
- om det skal betales renter på et eventuelt tilbakebetalingskrav
- om det skal være krav til skyld
- om tilbakebetalingskravet skal gjelde ved gjentatte brudd på prisreguleringsvedtak osv.

Jeg er enig med Stortinget i at problemstillingen er svært interessant, og vil ta initiativ til å starte en slik utredning.

Jeg registrerer at Arbeiderpartiets medlemmer har vært opptatt av å godtgjøre tilbyderne for nær sagt enhver kostnad av samfunnsmessig art som måtte påløpe.

Jeg vil understreke at tilbyderne allerede i dag får kompensert for en rekke merkostnader som påløper i forbindelse med bl.a. sikkerhet og beredskap. I Regjeringens forslag ligger det dessuten en klar hjemmel til å kunne dekke uforholdsmessige utgifter som måtte påløpe tilbyder på dette området. Regjeringens forslag er knyttet til uforholdsmessige utgifter fordi sikkerhets- og beredskapstiltakene langt på vei også er til stor nytte for tilbyderne selv. Tilbyderne er avhengig av å inneha et visst sikkerhetsnivå i egne nett for å kunne sikre kundene sine trygge og gode tjenester over tid. Investeringer i nettsikkerhet er derfor en innsatsfaktor for å kunne produsere attraktive tjenester som folk vil ha i et konkurranseutsatt marked. Kostnader forbundet med sikkerheten i nettene bør derfor ikke veltes over på staten på en ukritisk måte.

I forbindelse med St.meld. nr. 47 for 2000-2001 om telesikkerhet og -beredskap i et telemarked med fri konkurranse var det enighet i Stortinget om at finansiering av konkrete tiltak ville kunne skje gjennom gebyrer, avgifter, egenfinansiering, kundefinansiering eller bevilgninger over statsbudsjettet. Hvilken finansieringsmåte som passet best, skulle være avhengig av det konkrete tiltak. Endelig valg av regulerings- og finansieringsmåte skulle besluttes av myndighetene i det konkrete tilfellet.

Ordinære driftsutgifter i forbindelse med Post- og teletilsynets sikkerhets- og beredskapsoppgaver skulle kunne finansieres med gebyrer fra teleoperatørene på lik linje med Post- og teletilsynets øvrige virksomhet.

Departementet har i proposisjonen søkt å gjennomføre St.meld. nr. 47. Jeg tar imidlertid Stortingets presisering om at staten skal dekke tilbydernes merkostnader ved sikkerhets- og beredskapstiltak til etterretning. Jeg legger til grunn at Stortingets vedtak i St.meld. nr. 47 står ved lag, slik at regulatorisk myndighet fastsetter eventuell kompensasjon i det enkelte tilfellet. Jeg setter pris på at det er bred politisk enighet om viktigheten av å fremme sikkerhet i nettene for elektronisk kommunikasjon, og at det er av overordnet betydning å sikre nettene så godt som mulig under alle forhold. På dette området vil det nok kunne være behov for større bevilgninger i forbindelse med økte krav til sikkerhet og beredskap framover, og jeg vil komme tilbake til dette på en egnet måte.

Jeg merker meg at Stortinget i tråd med Regjeringens forslag ber om at en eventuell innføring av lagringsplikt for trafikkdata skal forelegges Stortinget. Lagring av trafikkdata er en vanskelig problemstilling der to svært viktige hensyn står delvis mot hverandre, personvern hensyn og hensynet til en effektiv kriminalitetsbekjempelse. Jeg vil påse at Stortingets innstilling følges opp, og vil komme tilbake til Stortinget dersom det blir aktuelt å gi forskrift som fastsetter lagringsplikt for trafikkdata.

Presidenten: Fleire har ikkje bede om ordet til sak nr. 2.

(Votering, sjå side 905)

Å g o t V a l l e overtok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte

presidenten: Odelstinget skal da votere i sakene nr. 1 og 2.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram to forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen
- forslag nr. 2, fra Rolf Reikvam på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Presidenten tar først for seg forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innrette organisering og ressurser for NOKUT slik at organet dekker godkjenning og tilsyn for hele utdanningskjeden og uavhengig av undervisningsinstitusjonenes eierskap.»

Dette forslaget blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v
om endringer i lov 12. mai 1995 nr. 22
om universiteter og høyskoler

I

I lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 2 skal lyde:

Styret oppnevnes av Kongen og består av syv medlemmer og tre varamedlemmer, hvorav ett medlem og ett varamedlem skal være studenter. Departementet oppnevner styrets leder.

Presidenten: Her foreligger et avvikende forslag, nr. 2, fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«§ 14 nr. 2 skal lyde:

Styret oppnevnes av Kongen og består av åtte medlemmer og tre varamedlemmer, hvorav to medlemmer skal være studenter. Departementet oppnevner styrets leder.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet bifaltes innstillingen med 58 mot 16 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.14.57)

Videre var innstillet:

§ 44 nr. 3 skal lyde:

Ved institusjonen skal det være et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at bestemmelsene i nr. 1 og 2 blir gjennomført. Utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Styret kan tillegge utvalget også andre oppgaver. *Læringsmiljøutvalget skal holdes orientert om klager som institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet. Læringsmiljøutvalget kan gi uttalelser om disse forholdene. Læringsmiljøutvalget skal gjøres kjent med pålegg og andre enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer.*

Læringsmiljøutvalget rapporterer direkte til styret, og skal hvert år avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø. Studentene og institusjonen skal ha like mange representanter hver i utvalget. Utvalget velger hvert år leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter.

§ 44 nytt nr. 6 skal lyde:

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at kravene i nr. 2 overholdes. Arbeidsmiljølovens kapittel XIII om tilsyn og tvangsmidler m.v. gjelder tilsvarende så langt det passer. Departementet kan fastsette forskrift.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram sju forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 2–4, fra Bjørgulv Froyn på vegne av Arbeiderpartiet
- forslagene nr. 5–7, fra Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slike vedtak:

A .
L o v

om elektronisk kommunikasjon (ekomloven)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser§ 1-1 *Formål*

Lovens formål er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjons tjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for bærekraftig konkurranse, samt stimulere til næringsutvikling og innovasjon.

Presidenten: Her foreligger et avvikende forslag, nr. 5, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«§ 1-1 *Formål* skal lyde:

Lovens formål er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske tjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for virksom konkurranse, samt stimulere til næringsutvikling og innovasjon.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet bifaltes innstillingen med 62 mot 12 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.16.23)

Videre var innstillet:

§ 1-2 *Saklig virkeområde*

Loven gjelder virksomhet knyttet til overføring av elektronisk kommunikasjon med tilhørende infrastruktur, tjenester, utstyr og installasjoner. Forvaltning og bruk av det elektromagnetiske frekvensspekteret og nummer, navn og adresser er omfattet. Det samme gjelder all utstråling av elektromagnetiske bølger fra elektronisk kommunikasjon og all utilsiktet utstråling av elektromagnetiske bølger som kan forstyrre elektronisk kommunikasjon.

Kongen kan i tvilstilfelle avgjøre hva som skal anses å falle innenfor lovens saklige virkeområde.

§ 1-3 *Geografisk virkeområde*

Loven gjelder også for norske skip og luftfartøy og for anlegg og innretninger av enhver art med tilknytning til petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.

Kongen fastsetter i hvilken utstrekning loven gjelder for Jan Mayen, bilandene og Antarktis og fastsetter de unntaks- og særregler som følger av internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til, eller som er nødvendige på grunn av de stedlige forhold.

Kongen kan avgrense lovens geografiske virkeområde og fastsette bestemmelser om lovens anvendelse på utenlandsregistrert skip i norsk territorialfarvann og utenlandsregistrert luftfartøy i norsk luftrom.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 1-4 *Myndighet etter loven*

Myndighet etter loven er Kongen, departementet og Post- og teletilsynet. Kongen kan bestemme funksjonsfordelingen innen myndigheten, og kan bestemme at andre offentlige organer eller private skal ha myndighet på begrensede områder etter loven.

Presidenten: Til første ledd første punktum foreligger et avvikende forslag, nr. 6, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«§ 1-4 første ledd første punktum skal lyde:

Myndighet etter loven er Kongen, klagenemnd for elektronisk kommunikasjon og Post- og teletilsynet.»

V o t e r i n g :

1. Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling til § 1-4 første ledd første punktum og forslaget fra Fremskrittspartiet bifaltes innstillingen med 62 mot 12 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.16.59)

2. Komiteens innstilling til § 1-4 første ledd annet punktum bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 1-5 Definisjoner

I denne lov menes med:

1. elektronisk kommunikasjon: overføring av lyd, tekst, bilder eller andre data ved hjelp av elektromagnetiske signaler i fritt rom eller kabel i et system for signaltransport.
2. elektronisk kommunikasjonsnett: system for elektronisk kommunikasjon der radioutstyr, svitsjer, annet koplings- og dirigeringsutstyr, tilhørende utstyr eller funksjoner inngår.
3. nettermineringspunkt: tilkoplingspunkt mellom elektronisk kommunikasjonsnett og terminalutstyr.
4. elektronisk kommunikasjonstjeneste: tjeneste som helt eller i det vesentlige omfatter formidling av elektronisk kommunikasjon og som normalt ytes mot vederlag.
5. telefontjeneste: elektronisk kommunikasjonstjeneste som overfører tale mellom terminalutstyr koblet til nettermineringspunkter i et elektronisk kommunikasjonsnett.
6. overføringskapasitet: elektronisk kommunikasjonstjeneste i form av fast etablert kapasitet for signaltransport som innsatsfaktor for produksjon av tjeneste eller som transport mellom ulike geografiske adresser for sluttbrukere.
7. offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste: elektronisk kommunikasjonstjeneste som er tilgjengelig for allmennheten eller beregnet til bruk for allmennheten.
8. terminalutstyr: produkt eller deler av produkt som kan nyttes til elektronisk kommunikasjon og som er beregnet for direkte eller indirekte tilknytning til nettermineringspunkt i elektronisk kommunikasjonsnett.
9. radioutstyr: produkt eller deler av produkt som tilskattet utstråler eller mottar elektromagnetiske bølger overført i fritt rom, med unntak av mottaker for analog kringkasting.
10. samtrafikk: funksjon som tilrettelegger for formidling av trafikk mellom tilbydere slik at sluttbrukere kan kommunisere med hverandre og ha tilgang til offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste uavhengig av tilbydertilknytning.
11. samlokalisering: felles bruk av eiendom i form av lokaler, master, føringsveier for kabler m.m. som nyttes eller vil bli nyttet til plassering av utstyr for elektronisk kommunikasjon.
12. bruker: enhver fysisk eller juridisk person som bruker elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste til egen bruk eller som innsatsfaktor for produksjon av andre tjenester.
13. sluttbruker: enhver fysisk eller juridisk person som inngår avtale om tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste til eget bruk eller utlån.
14. tilbyder: enhver fysisk eller juridisk person som tilbyr andre tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste.

Kapittel 2 Generelle bestemmelser

§ 2-1 Registreringsplikt

Myndigheten kan gi forskrifter om registreringsplikt for tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett eller offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste dersom det er nødvendig for å føre tilsyn med markedet. Registreringspliktig tilbyder skal registrere virksomheten hos myndigheten senest samtidig med at virksomheten påbegynnes.

§ 2-2 Måling og informasjon om kvalitet

Tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste skal måle og informere om kvalitet på tjeneste som tilbys til sluttbruker.

Myndigheten kan gi forskrifter om målemetoder og krav til informasjon.

§ 2-3 Krav til nett, tjeneste, tilhørende utstyr og installasjoner

Myndigheten kan stille krav til elektronisk kommunikasjonsnett, -tjeneste, tilhørende utstyr, installasjoner og bruk av standarder for å sikre samvirke mellom nett og tjeneste, kvalitet, effektiv utnyttelse av kapasitet i nett som nyttes av flere tilbydere, sikre liv og helse eller unngå skadelig interferens.

Myndigheten kan gi forskrifter om forholdene regulert i første ledd.

§ 2-4 Leveringsvilkår

Tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste til sluttbruker kan pålegges å utarbeide og offentliggjøre leveringsvilkår for slikt tilbud.

Tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes til offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste og tilbyder av slik tjeneste kan endre eller stenge tilgang til nett eller tjeneste tidligst en måned etter at det er varslet om endring eller opphør.

Bruker som ikke godtar nye leveringsvilkår kan heve avtalen med øyeblikkelig virkning. I varslet til bruker skal det informeres om retten til å heve avtalen.

Myndigheten kan gi forskrifter om leveringsvilkår.

§ 2-5 Tillatte bruksbegrensninger

Myndigheten kan pålegge tilbyder å gjennomføre bruksbegrensning i elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste av hensyn til rikets sikkerhet eller andre viktige samfunnsinteresser.

Tilbyder skal gjennomføre nødvendige bruksbegrensninger i nødssituasjoner som innebærer alvorlige trusler mot liv eller helse, sikkerhet eller offentlig orden eller fare for sabotasje mot nett eller tjeneste.

Tilbyder kan straks frakople radio- og terminalutstyr når det er nødvendig av hensyn til kommunikasjonsikkerhet eller nettets integritet og dersom tilbyder uten forsinkelse tilbyr alternativ løsning. Kostnadene med å tilby alternativ løsning bæres av tilbyder.

Myndigheten kan gi tilbyder tillatelse til å nekte tilkopling eller å frakople radio- og terminalutstyr som ikke

tilfredsstillt krav etter § 8-1, eller som forårsaker skadelig interferens eller alvorlig skade på nettet.

Frakopling skal straks varsles til myndigheten. Tilbyder skal såfremt det er mulig, gi begrunnet varsel om andre bruksbegrensninger til myndigheten. Tilbyder skal såfremt det er mulig, gi begrunnet varsel om frakopling og andre bruksbegrensninger til berørte sluttbrukere og andre berørte tilbydere. Berørte sluttbrukere og tilbydere skal gis rett til å uttale seg til bruksbegrensning.

Bruksbegrensning etter annet ledd skal avbrytes så snart nødssituasjonen er over, og etter tredje ledd og fjerde ledd så snart sluttbruker godtgjør at nødvendig tillatelse foreligger eller ulovlig radio- og terminalutstyr er frakoplet nettet.

I andre tilfeller enn de som er nevnt i annet og tredje ledd krever gjennomføring av bruksbegrensning tillatelse fra myndigheten.

Myndigheten kan gi forskrifter om bruksbegrensninger og om unntak fra kravet om tillatelse.

§ 2-6 Anrop til nødmeldingstjeneste og geografisk lokalisering av nødanrop

Anrop til nødstatens nødmeldingstjeneste skal kunne foretas fra alle terminaler tilknyttet offentlig telefontjeneste.

Anrop til nødstatens nødmeldingstjeneste fra terminal direkte eller indirekte tilknyttet offentlig telefontjeneste skal kunne foretas uten vederlag og uten bruk av mynt, kort, kode eller annet tilgangsmiddel. Nummer til nødmeldingstjeneste skal være oppslått og godt synlig i eller ved allment tilgjengelig terminal for telefontjeneste.

Tilbyder av offentlig telefontjeneste og eier av elektronisk kommunikasjonsnett som brukes til levering av offentlig telefontjeneste skal uten betaling fra sluttbruker sikre at telefonnummer og nødvendige opplysninger for geografisk lokalisering av nødanrop overføres for alle anrop til nødstatene.

Det samme skal gjelde selv om sluttbruker har avtale om hemmelig telefonnummer eller har reservert seg mot fremvisning av anropende nummer hos oppringt sluttbruker.

Tilbyder av offentlig telefontjeneste kan etter søknad gis tidsbegrenset unntak fra plikten til å tilby opprinnelsesmarkering.

Myndigheten kan gi forskrifter om anrop til nødmeldingstjeneste og geografisk lokalisering av nødanrop.

§ 2-7 Kommunikasjonsvern mv.

Tilbyder skal gjennomføre nødvendige sikkerhetstiltak til vern av kommunikasjon i egne elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester. Ved særlig risiko for brudd på sikkerheten skal tilbyder informere abonnenten om risikoen.

Trafikkdata skal slettes eller anonymiseres så snart de ikke lenger er nødvendig for kommunikasjons- eller faktureringsformål, med mindre annet er bestemt i eller i medhold av lov. Annen behandling av trafikkdata krever samtykke fra bruker.

Myndigheten kan gi forskrifter om forhold regulert i første og annet ledd.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 2-8 Tilrettelegging for lovbestemt tilgang til informasjon

Tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes til offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste og tilbyder av slik tjeneste skal tilrettelegge nett og tjeneste slik at lovbestemt tilgang til informasjon om sluttbruker og elektronisk kommunikasjon sikres.

Tilbyders driftskostnader knyttet til oppfyllelse av tilretteleggingsplikten dekkes av staten for de merkostnader som følger av disse tjenestene.

Myndigheten kan gi forskrifter om tilretteleggingsplikten etter første ledd, herunder om plikt til å lagre trafikkdata i en bestemt periode.

Presidenten: Til annet ledd foreligger et avvikende forslag, nr. 1, fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«§ 2-8 andre ledd skal lyde:

Tilbyders kostnader knyttet til oppfyllelse av tilretteleggingsplikten dekkes av staten.»

Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil gå imot tredje ledd.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til § 2-8 første ledd bifaltes enstemmig.
2. Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling til § 2-8 annet ledd og forslaget fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti bifaltes innstillingen med 52 mot 22 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.17.56)
3. Komiteens innstilling til § 2-8 tredje ledd bifaltes med 52 mot 22 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.18.22)

Videre var innstillet:

§ 2-9 Taushetsplikt

Tilbyder og installatør plikter å bevare taushet om innholdet av elektronisk kommunikasjon og andres bruk av elektronisk kommunikasjon, herunder opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter. De plikter å gjennomføre tiltak for å hindre at andre enn de som opplysningene gjelder får anledning til selv å skaffe seg kjennskap til slike opplysninger. Opplysningene kan heller ikke nyttes i egen virksomhet eller i tjeneste eller arbeid for andre, med unntak av statistiske opplysninger om nettrafikk som er anonymisert og ikke gir informasjon om innretninger eller tekniske løsninger.

Taushetsplikt etter første ledd gjelder også for enhver som utfører arbeid eller tjeneste for tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste, installatør, teknisk kontrollorgan eller myndigheten, også etter at vedkommende har avsluttet arbeidet eller tjenesten.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at det gis opplysninger til påtalemyndigheten eller politiet om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger, samt elektronisk kommunikasjonsadresse. Det samme gjelder ved vitnemål for retten. Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at opplysninger som nevnt i første ledd gis til annen myndighet i medhold av lov.

Anmodning fra påtalemyndigheten eller politiet om opplysninger som omhandlet i tredje ledd skal etterkommes med mindre særlige forhold gjør det utilrådelig.

Myndigheten kan gi forskrifter om taushetsplikt, om omfanget av unntaket etter tredje ledd og opplysningsplikten etter fjerde ledd.

Annen lovbestemt taushetsplikt gjelder i tillegg til denne paragrafen.

§ 2-10 Sikkerhet og beredskap

Tilbyder skal tilby elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste med nødvendig sikkerhet for brukerne i fred, krise og krig. Tilbyder skal opprettholde nødvendig beredskap, og viktige samfunnsaktører skal prioriteres ved behov.

Myndigheten kan, for å sikre oppfyllelse av nasjonale behov for elektronisk kommunikasjonssikkerhet, gi forskrift, treffe enkeltvedtak eller inngå avtale om at tilbyder skal gjennomføre tiltak i henhold til første ledd. Slike tiltak kan blant annet gjelde:

1. innføring av spesielle funksjoner og tjenester i elektroniske kommunikasjonsnett, driftssystemer og driftsorganisasjoner
2. beredskapsplanlegging og beredskapsplaner, herunder bidrag til nasjonale beredskapsplaner og deltakelse i øvelser
3. fysisk sikring av viktige installasjoner i elektroniske kommunikasjonsnett
4. formidling av viktig melding fra statsmyndighet.

Myndigheten kan pålegge tilbyder å inngå samarbeid med annen nasjonal eller internasjonal virksomhet når dette følger av internasjonal avtale.

Tilbyder skal i utgangspunktet dekke kostnader ved sikkerhets- og beredskapstiltak etter denne paragrafen. Tilbyderes reelle merkostnader forbundet med levering av sikkerhets- og beredskapstiltak, skal kompenseres av staten med basis i fyldestgjørende dokumentasjon som fremskaffes av tilbyderne. Med merkostnad menes kostnad som vil falle bort uten pålegget, utover kostnaden ved en ren kommersiell tilpasning.

Tilbyder kan nektes tilgang til markedet dersom dette er nødvendig av hensyn til offentlig sikkerhet, helse eller andre særlige forhold.

§ 2-11 Sikring av fortsatt levering ved konkurs hos tilbyder mv.

Tilbyder skal legge planer som sikrer fortsatt levering til egne kunder i minimum to uker i tilfelle konkurs, åp-

ning av gjeldsforhandling eller som følge av betalingsinnstilling. Slike planer kan omfatte forsikringsordning, avtale om samarbeid mellom tilbydere, privat fondsordning eller lignende.

Planene og eventuelle endringer i disse skal sendes til myndigheten. Myndigheten skal føre tilsyn med planene og kan sette krav til innhold. Myndigheten kan frita tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste fra plikten til å utarbeide planer.

Tilbyder skal underrette myndigheten om begjæring om gjeldsforhandling eller konkurs som tilbyder sender til tingretten. Tingretten skal straks underrette myndigheten om gjeldsforhandling eller konkurs som åpnes hos tilbyder.

Når det som følge av konkursåpning hos en tilbyder oppstår fare for driftsstans, kan myndigheten i særlige tilfeller så langt det er nødvendig for å sikre brukernes kommunikasjon, pålegge fortsatt drift i inntil to uker, herunder pålegge boet å tre inn i hele eller deler av skyldnerens løpende avtaler. I vurderingen av om slike pålegg skal gis, skal det tas hensyn til om viktige samfunnsinteresser vil bli skadelidende som følge av driftsstans. Det skal også tas hensyn til boets økonomi. Tilsvarende gjelder dersom åpning av gjeldsforhandling etter konkursloven ellers vil føre til driftsstans.

Pålagt drift etter fjerde ledd er uten innvirkning på boets rett til å velge om det vil tre inn i skyldneres avtaler etter dekningsloven § 7-3 og på boets ansvar etter dekningsloven § 7-4, etter påleggets utløp. Avtalefestet oppsigelsestid og frister for oppsigelse i dekningsloven § 7-6 første ledd er ikke til hinder for at pålegg om å tre inn i løpende avtale gis for en periode som angitt i fjerde ledd i paragrafen her.

Myndigheten kan gi forskrifter om planene etter første ledd, unntak fra plikten til å utarbeide planer, og sikring av fortsatt levering i situasjoner som nevnt i fjerde ledd.

§ 2-12 Fellesfakturert tjeneste

Myndigheten kan gi forskrifter om fellesfakturerte tjenester.

§ 2-13 Maritim oppgjørsvirksomhet

Tilbyder av avregning og betalingsformidling for bruk av elektronisk kommunikasjonstjeneste fra skip (maritim oppgjørsvirksomhet) må registrere seg hos myndigheten for å kunne foreta avregning og betalingsformidling for norske skip.

Myndigheten kan gi forskrifter om registrering av maritim oppgjørsvirksomhet og krav til utøvelse av denne, herunder om pålegg om sikkerhetsstillelse for ansvar som foretaket kan pådra seg under utøvelse av virksomheten, varighet og opphør og begrensning i antall virksomheter som kan registreres eller godkjennes.

§ 2-14 Installatør

Tilbyder av installasjon, vedlikehold eller sammenkopling av elektronisk kommunikasjonsnett eller utstyr for elektronisk kommunikasjon, skal være kvalifisert og ha tillatelse fra myndigheten. Det samme gjelder den

som i næringsøyemed foretar installasjon, vedlikehold eller sammenkopling til eget bruk.

Tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett skal nytte installatør som nevnt i første ledd ved installasjon, vedlikehold og sammenkopling av nett.

Myndigheten kan tilbakekalle tillatelse dersom installatør i sin virksomhet ikke overholder krav fastsatt i eller i medhold av denne lov.

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til installatør.

Kapittel 3 Sterk markedsstilling

§ 3-1 Sterk markedsstilling

En tilbyder har sterk markedsstilling når tilbyder ale ne eller sammen med andre har økonomisk styrke i et relevant marked som gjør at tilbyder i stor grad kan opptre uavhengig av konkurrenter, kunder og forbrukere. Sterk markedsstilling i ett marked kan føre til at en tilbyder har sterk markedsstilling i et tilgrensende marked.

Myndigheten kan gi forskrifter om sterk markedsstilling.

§ 3-2 Relevante markeder

Myndigheten skal definere relevante produkt- og tjenestemarkeder og geografiske markeder i henhold til EFTAs overvåkningsorgans anbefaling om relevante produkt- og tjenestemarkeder innenfor området for elektronisk kommunikasjon.

Når myndigheten definerer markeder etter første ledd som avviker fra forhåndsdefinerte felleseuropeiske markeder, skal konsultasjonsprosedyren i § 9-3 følges.

§ 3-3 Markedsanalyse og utpeking av tilbyder med sterk markedsstilling

Myndigheten skal foreta markedsanalyser i henhold til EFTAs overvåkningsorgans retningslinjer for markedsanalyser og beregning av sterk markedsstilling på området for elektronisk kommunikasjon. Myndigheten utpeker, opprettholder eller trekker tilbake utpeking av tilbyder med sterk markedsstilling på bakgrunn av markedsanalyser.

Myndigheten kan gi forskrifter om markedsanalyser.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 3-4 Plikter for tilbyder med sterk markedsstilling

Tilbyder som har sterk markedsstilling skal pålegges en eller flere særlige plikter som følger av §§ 4-1, 4-4, 4-5, 4-6, 4-7, 4-8, 4-9 og 4-10.

Myndigheten kan i særlige tilfeller pålegge tilbyder som har sterk markedsstilling plikter utover det som følger av §§ 4-1, 4-4, 4-5, 4-6, 4-7, 4-8, 4-9 og 4-10. I slike tilfeller skal konsultasjonsprosedyren i § 9-3 følges.

Plikter etter første og annet ledd som pålegges i det enkelte tilfelle skal være egnet til å fremme bærekraftig

konkurranse, samt legge forholdene til rette for nasjonal og internasjonal utvikling i markedet. Myndigheten kan endre pålagte plikter.

Myndigheten kan gi forskrifter om plikter som pålegges tilbyder med sterk markedsstilling.

Presidenten: Senterpartiet har varslet at de går mot første til tredje ledd, og det voteres over disse.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling til § 3-4 første til tredje ledd bifaltes mot 4 stemmer.

Presidenten: Fjerde ledd tas opp til votering.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling til § 3-4 fjerde ledd bifaltes enstemmig.

Presidenten: Til femte ledd foreligger det et forslag, nr. 2, fra Arbeiderpartiet, om et femte ledd. Forslaget lyder:

«§ 3-4 femte ledd skal lyde:

Aktører med sterk markedsstilling pålegges å åpne for nasjonal roaming.»

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det ble avgitt 47 stemmer mot forslaget fra Arbeiderpartiet og 27 stemmer for.

(Voteringsutskrift kl. 13.19.22)

Ola T. Lånke (KrF) (fra salen): Jeg stemte feil. Jeg skulle ha stemt mot forslaget.

Presidenten: Stemmetallene skal da være 48 mot forslaget og 26 for. Med disse stemmetall er forslaget ikke bifalt.

Videre var innstillet:

Kapittel 4 Tilgang mv.

§ 4-1 Tilgang

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å imøtekomme enhver rimelig anmodning om å inngå eller endre avtale om tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste.

I vurderingen av om en anmodning er rimelig skal det blant annet foretas en avveining av tilbyders interesse i å disponere egen infrastruktur mot behovet for å gi andre tilgang som er nødvendig for å kunne tilby konkurrerende tjenester. I vurderingen av hva som er nødvendig skal det tas hensyn til om det i lys av markedsutviklingen er teknisk og bedriftsøkonomisk mulig å anlegge eller bruke konkurrerende infrastruktur. I vurderingen av om en anmodning er rimelig skal det i tillegg tas hensyn til:

1. tilgjengelig kapasitet

2. tilbyders investeringer i forhold til risikoen investeringene har vært forbundet med
3. bærekraftig konkurranse
4. behov for å ivareta nettets integritet
5. immaterielle rettigheter
6. etablering av felles-europeiske tjenester.

Tilbyder med sterk markedsstilling skal dokumentere og begrunne avslag på anmodning om tilgang.

Myndigheten kan når det er nødvendig for å sikre alle-til-alle-kommunikasjon, pålegge enhver tilbyder tilgangsforsiktelser. Slike forpliktelser kan omfatte plikt til å inngå avtale. Pålegg etter dette ledd skal følge prosedyrene i §§ 9-2 og 9-3.

Myndigheten kan gi forskrifter om tilgang, herunder tekniske og administrative vilkår for tilgang.

Presidenten: Senterpartiet har varslet at de går imot første til fjerde ledd.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til § 4-1 første til fjerde ledd bifaltes mot 4 stemmer.
2. Komiteens innstilling til § 4-1 femte ledd bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 4-2 Samtrafikk

Enhver tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste har rett og plikt til å forhandle med andre tilbydere om samtrafikk for tilbud av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste.

Myndigheten kan når det er nødvendig for å sikre alle-til-alle-kommunikasjon, pålegge enhver tilbyder samtrafikkforpliktelser. Slike forpliktelser kan omfatte plikt til å inngå avtale. Pålegg etter dette ledd skal følge prosedyrene i §§ 9-2 og 9-3.

Tilbyder skal innenfor de områdene vedkommende har sterk markedsstilling, imøtekomme enhver rimelig anmodning om å inngå eller endre avtale om samtrafikk. I vurderingen av om en anmodning er rimelig skal det foretas en avveining i samsvar med § 4-1 annet ledd. Tilbyder med sterk markedsstilling skal dokumentere og begrunne avslag på anmodning om samtrafikk.

Myndigheten kan gi forskrifter om samtrafikk.

Presidenten: Senterpartiet har varslet at de går imot annet og tredje ledd.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til § 4-2 annet og tredje ledd bifaltes mot 4 stemmer.
2. Komiteens innstilling til § 4-2 første og fjerde ledd bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 4-3 Tilgang til radio og fjernsyn

Tilbyder av adgangskontrolltjeneste for digital radio og fjernsyn skal imøtekomme enhver rimelig anmodning om tilgang fra innholdsleverandører. Vilkårene for tilgang skal være objektive, rimelige og ikke-diskriminerende, bygge på saklige kriterier og være offentlig tilgjengelig. Tilbyder skal dokumentere og begrunne avslag på anmodning om tilgang. Samme krav kan pålegges tilbyder av andre funksjoner som kan begrense tilgangen til digital radio og fjernsyn.

Myndigheten kan gjøre unntak fra kravet i første ledd, dersom en markedsanalyse viser at en tilbyder ikke har sterk markedsstilling i det relevante markedet, og tilgangen på digital radio- og fjernsynstjeneste ikke blir redusert.

Myndigheten kan gi forskrifter om adgangskontrolltjenester og andre funksjoner som kan begrense tilgangen til radio og fjernsyn, herunder fastsette krav til overføring og mottak av digitale fjernsynstjenester og fjernsynsprogrammer og stille krav til innehaver av immaterielle rettigheter til produkter og adgangskontrolltjeneste.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 4-4 Samlokalisering og annen felles utnyttelse av infrastruktur

Myndigheten kan pålegge tilbyder som får rett til ekspropriasjon etter § 12-3 plikt til å gi annen tilbyder uten tilsvarende rett adgang til samlokalisering.

Myndigheten kan pålegge tilbydere felles utnyttelse av infrastruktur når hensynet til effektiv bruk av ressurser, hensynet til helse, miljø, sikkerhet eller andre samfunnsmessige hensyn tilsier at duplisering av infrastruktur bør unngås.

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling plikt til å imøtekomme rimelig anmodning om samlokalisering eller annen felles utnyttelse av infrastruktur innenfor det marked der tilbyderen har sterk markedsstilling, når dette er egnet til å fremme bærekraftig konkurranse.

Tilbyder med sterk markedsstilling på marked for produktene og full og delt tilgang til det faste aksessnett skal tilby samlokalisering til annen tilbyder ved rimelig anmodning om slik tilgang.

I vurderingen av om en anmodning er rimelig etter tredje og fjerde ledd skal det foretas en avveining i samsvar med § 4-1 annet ledd. Tilbyder med sterk markedsstilling skal dokumentere og begrunne avslag på anmodning om samlokalisering og annen felles utnyttelse av infrastruktur.

Pålegg etter første, annet og tredje ledd følger prosedyrene i § 9-2.

Myndigheten kan gi forskrifter om samlokalisering og om felles utnyttelse av infrastruktur.

Presidenten: Senterpartiet har varslet at de går imot første til sjette ledd.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til § 4-4 første til sjette ledd bifaltes mot 4 stemmer.
2. Komiteens innstilling til § 4-4 sjuende ledd bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 4-5 *Informasjons- og støttesystemer*

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling en plikt til å imøtekomme enhver rimelig anmodning om å gi tilgang til informasjons- og støttesystemer, dersom slik tilgang er nødvendig for at anmoder skal kunne levere konkurrerende tjenester. I vurderingen av om en anmodning er rimelig skal det foretas en avveining i samsvar med § 4-1 annet ledd.

Tilbyder med sterk markedsstilling for produktene og full og delt tilgang til det faste aksessnettets skal gi tilgang til informasjons- og støttesystemer.

Myndigheten kan gi forskrifter om tilgang til informasjons- og støttesystemer.

Presidenten: Senterpartiet har varslet at de går imot første og annet ledd.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til § 4-5 første og annet ledd bifaltes mot 4 stemmer.
2. Komiteens innstilling til § 4-5 tredje ledd bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 4-6 *Offentliggjøring og standardtilbud*

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å offentliggjøre spesifisert informasjon eller utarbeide og offentliggjøre standard-tilbud for elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste. Plikten til å offentliggjøre spesifisert informasjon kan blant annet omfatte:

1. regnskapsinformasjon
2. tekniske spesifikasjoner, herunder grensesnitt som brukes ved nettermineringspunktene, samt hvilke standarder som er nytt
3. nettverksegenskaper
4. priser
5. andre vilkår og betingelser for levering og bruk.

Myndigheten kan kreve at tilbud etter første ledd er tilstrekkelig oppdelt i enkeltelementer med tilhørende vilkår basert på behov i markedet slik at bruker ikke må akseptere tjenester, funksjoner eller ytelser som det ikke er anmodet om.

Tilbyder med sterk markedsstilling for produktene og full og delt tilgang til det faste aksessnettets skal utarbeide

et standardtilbud om tilgang til det faste aksessnettets. Tilbudet skal være tilstrekkelig oppdelt slik at den som anmoder ikke betaler for tjenester, funksjoner eller ytelser som det ikke er anmodet om.

Myndigheten kan gi pålegg om hvor, hvordan og på hvilke vilkår informasjonen skal gjøres offentlig tilgjengelig, samt pålegge endringer i tilbudet.

Myndigheten kan gi forskrifter om offentliggjøring og standardtilbud.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 4-7 *Ikke-diskriminering*

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å tilby samtrafikk og tilgang til eksterne tilbydere på ikke-diskriminerende vilkår.

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å tilby samtrafikk og tilgang til andre tilbydere på samme eller likeverdige vilkår og til samme eller likeverdige kvalitet som det tilbys egen virksomhet, daterselskaper eller partnervirksomheter.

På forespørsel skal anvendelse i egen virksomhet rapporteres til myndigheten, jf. § 10-3.

Myndigheten kan gi forskrifter om ikke-diskriminering.

Presidenten: Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes mot 4 stemmer.

Videre var innstillet:

§ 4-8 *Strukturelt og regnskapsmessig skille*

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å opprette regnskapsmessig skille mellom ulike virksomhetsområder eller mellom spesifiserte aktiviteter knyttet til samtrafikk og tilgang.

Tilbyder som gir tilgang til adgangskontrollsystemer for digital radio og fjernsyn skal opprette regnskapsmessig skille mellom slik virksomhet og annen virksomhet. Dersom myndigheten etter markedsanalyse, jf. § 3-3, finner at slikt pålegg ikke er forholdsmessig, skal plikten til regnskapsmessig skille oppheves.

Tilbyder med ene- eller særrettsvirksomhet innen andre områder enn elektronisk kommunikasjon, kan pålegges å organisere tilbud om elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes til offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste og slik tjeneste regnskapsmessig utskilt eller i egen juridiske enhet.

Myndigheten kan pålegge tilbyder som er vertikalt integrert å offentliggjøre engrospriser, samt internpriser.

Myndigheten kan gi pålegg om hvilke regnskapsmetoder og -prinsipper som skal anvendes.

Tilbyder skal gjøre regnskapsinformasjon tilgjengelig på forespørsel, jf. § 10-3.

Myndigheten kan gi forskrifter om strukturelt og regnskapsmessig skille.

§ 4-9 *Pris- og regnskapsregulering*

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling prisforpliktelser for tilgang og samtrafikk i tilfeller hvor tilbyder kan utnytte sin markedsstilling til skade for sluttbrukerne i markedet ved å opprettholde et uforholdsmessig høyt prisnivå, eller ved å etablere pris-klemmer for konkurrerende tilbyder.

Myndigheten kan pålegge tilbyder etter første ledd bruk av bestemte metoder for prisregulering. Myndigheten kan pålegge tilbyder å dokumentere at prisene er i samsvar med forpliktelsene.

Myndigheten kan pålegge tilbyder som nevnt i første ledd bruk av bestemte systemer for føring av kostnadsregnskap. Beskrivelse av pålagte systemer for føring av kostnadsregnskap, herunder en oversikt over hovedkategorier for kostnader og hvilke fordelingsnøkler som anvendes, skal offentliggjøres. Bekreftelse på at kostnadsregnskapet er i samsvar med fastsatt system for føring av kostnadsregnskap skal utarbeides av eksternt revisor, og offentliggjøres årlig.

Myndigheten kan gi forskrifter om pris- og regnskapsregulering.

§ 4-10 *Regulering av sluttbrukertjeneste*

Myndigheten kan når regulering etter § 4-9 ikke fører frem, pålegge tilbyder med sterk markedsstilling regulering av sluttbrukertjeneste. Forpliktelsene kan blant annet omfatte forbud mot overprising, prisdumping, prisdiskriminering eller urimelig koblingssalg. Myndighetene kan i slike tilfeller nytte virkemidlene maksimalpriser, kostnadsorientering, geografisk utligning mv.

§ 4-11 *Fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks*

Tilbyder med sterk markedsstilling på tilgang til offentlig telefontjeneste i fastnett og som kontrollerer tilgang til sluttbrukere, skal tilby fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks til kostnadsorienterte priser. Pris for slikt forvalg skal fastsettes mellom tilbyderne slik at sluttbruker ikke faktureres særskilt for dette.

Myndigheten kan gi forskrifter om fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks.

§ 4-12 *Minimumstilbud av overføringskapasitet*

Tilbyder med sterk markedsstilling på hele eller deler av fastsatt minimumstilbud for overføringskapasitet skal tilby slik overføringskapasitet til andre tilbydere. Tilbudet skal tilbys på ikke-diskriminerende vilkår og til kostnadsorienterte priser.

Tilbyder etter første ledd skal utarbeide og offentliggjøre leveringsvilkår for minimumstilbudet. Myndigheten kan gjøre unntak fra kravet om offentliggjøring når dette vil virke urimelig.

Myndigheten kan gi forskrifter om overføringskapasitet, herunder fastsette omfanget og innholdet i minimumstilbudet.

Kapittel 5 Leveringspliktige tjenester og spesielle samfunnsplågte oppgaver

§ 5-1 *Leveringspliktige tjenester*

Myndigheten kan inngå avtale med eller ved pålegg utpeke, en eller flere tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester for å sikre tilbud av følgende leveringspliktige tjenester:

1. tilgang til offentlig telefontjeneste og digitalt elektronisk kommunikasjonsnett over hele landet
2. offentlige betalingstelefoner
3. nummeropplysningstjeneste
4. telefonkatalog
5. særlige tjenester til funksjonshemmede og andre sluttbrukere med spesielle behov.

Myndigheten kan stille nærmere krav til innhold i pliktene etter første ledd, blant annet om priser til sluttbrukere, geografisk enhetspris, kvalitetskrav til tjenestene, måling av kvalitet og informasjon.

Myndigheten kan gi forskrifter om leveringspliktige tjenester.

§ 5-2 *Finansiering av leveringspliktige tjenester*

Når tilbyder etter § 5-1 påføres en urimelig byrde ved å tilby leveringspliktig tjeneste og tilbyder anmoder om det, kan kostnadene dekkes av et finansieringsfond. Tilbyderen må sammen med kravet om kostnadsdekning legge frem en beregning over nettokostnadene knyttet til de leveringspliktige tjenestene.

Myndigheten kan pålegge tilbyder å bidra til finansiering av et finansieringsfond. Anbudskonkurranse skal avholdes dersom leveringspliktig tjeneste finansieres gjennom et finansieringsfond.

Myndigheten kan gi forskrifter om beregning av kostnader ved å tilby leveringspliktig tjeneste, finansieringsfond og plikt for tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste til å bidra til finansieringsfond eller på annen måte dele kostnadene ved å tilby leveringspliktige tjenester.

§ 5-3 *Spesielle samfunnsplågte oppgaver*

Myndigheten kan inngå avtale med eller ved pålegg utpeke, en eller flere tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste for å sikre tilbud av følgende spesielle samfunnsplågte oppgaver:

1. ytelser til nød- og sikkerhetstjenesten (kystradioen) til dekning av de oppgaver innen kystradioens dekningsområde som Norge har påtatt seg gjennom internasjonale overenskomster
2. ytelser vedrørende Svalbard.

Merkostnader ved avtaler eller pålegg etter denne paragrafen skal dekkes av staten.

Myndigheten kan gi forskrifter om spesielle samfunnsplågte oppgaver etter første ledd.

Kapittel 6 Frekvensforvaltning og satellittbaneposisjoner

§ 6-1 Nasjonal frekvensplan

Myndigheten skal fastsette nasjonal plan for bruk av det elektromagnetiske frekvensspekteret. Nasjonal frekvensplan skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser og hensynet til å unngå skadelig interferens, og skal fastsettes innenfor rammene av internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til.

Nasjonal frekvensplan skal være offentlig tilgjengelig.

§ 6-2 Tillatelse til bruk av frekvenser

Frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret kan ikke tas i bruk uten at det foreligger tillatelse fra myndigheten.

Ved tildeling av frekvenser skal det tas hensyn til effektiv bruk av samfunnets ressurser gjennom bærekraftig konkurranse, fri bevegelighet for tjenester og harmonisert bruk av frekvenser.

Myndigheten kan nekte å gi tillatelse etter første ledd når det følger av hensyn som angitt i annet ledd.

Myndigheten kan gi forskrifter om bruk av frekvenser.

§ 6-3 Vilkår for frekvenstillatelser

Det kan knyttes vilkår til tillatelser om bruk av frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret. Slike vilkår kan gjelde:

1. angivelse av tjeneste, nettype eller teknologi frekvensene skal brukes til
2. faktisk og effektiv bruk av frekvensene
3. geografisk og befolkningsmessig dekning
4. tekniske og operasjonelle forhold for å unngå skadelig interferens og for å begrense risikoen ved elektromagnetisk stråling
5. tillatelsens varighet
6. retten til å overdra tillatelse
7. vederlag for tillatelse
8. individuelle forpliktelser i samsvar med tilbud
9. forpliktelser i henhold til relevante internasjonale overenskomster om bruk av frekvenser.

§ 6-4 Fremgangsmåte ved begrensnings av antallet frekvenstillatelser

Myndigheten kan begrense antallet tillatelser til bruk av nærmere bestemte frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret dersom dette er nødvendig for å ivareta brukernes interesser og for å legge til rette for bærekraftig konkurranse. Begrensning av antallet frekvenstillatelser skal skje i samsvar med følgende fremgangsmåte:

1. interesserte skal gis anledning til å uttale seg i samsvar med § 9-2
2. avgjørelse om å begrense antallet tillatelser til bruk av frekvenser skal begrunnes og offentliggjøres
3. interesserte skal inviteres til å søke de ledige frekvenstillatelsene.

Ved utlysning av et begrenset antall tillatelser skal utvelgelseskriteriene være objektive, transparente, ikke-diskriminerende og forholdsmessige.

§ 6-5 Overdragelse av tillatelse til bruk av frekvenser

Myndigheten kan fatte enkeltvedtak som gir innehaver av tillatelse til bruk av frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret rett til å overdra tillatelsen.

Før slik overdragelse finner sted, skal innehaver underrette myndigheten om den planlagte overdragelsen. Myndigheten kan gi pålegg om at overdragelsen skal skje i samsvar med fastlagte prosedyrer, samt på en måte som sikrer konkurransen og harmonisert bruk av frekvensene i tråd med nasjonal frekvensplan.

Myndigheten skal offentliggjøre informasjon om overdragelse av tillatelse til bruk av frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret.

Myndigheten kan gi forskrifter om adgang til og vilkår for overdragelse av tillatelse til bruk av frekvenser.

§ 6-6 Satellittbaneposisjoner

Etter anmodning skal myndigheten på åpne, transparente, objektive og ikke-diskriminerende vilkår gjennomføre innmelding av satellittbaneposisjon til internasjonalt register.

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til anmodning og innmeldingsprosessen.

§ 6-7 Regressansvar

I den utstrekning Norge i henhold til internasjonal overenskomst har utbetalt erstatning for skade voldt av romgjenstand, kan myndigheten kreve regress hos ansvarlig virksomhet.

Den som anmoder om innmelding av satellittbaneposisjon må stille sikkerhet gjennom forsikring eller garanti for erstatningsforpliktelse som den norske stat kan pådra seg etter internasjonal overenskomst som Norge har sluttet seg til.

Myndigheten kan gi forskrifter om sikkerhetsstillelse ved innmelding av satellittbaneposisjon.

Kapittel 7 Forvaltning av nummer, navn og adresser

§ 7-1 Planer for nummer, navn og adresser.

Tillatelse til bruk

Myndigheten fastsetter nummerplaner og planer for navn og adresser for elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste.

Myndigheten kan gi tillatelse til bruk av nummer, nummerserier, navn og adresser i samsvar med de fastsatte planene. Nummer, nummerserier, navn og adresser kan ikke tas i bruk uten at det foreligger tillatelse fra myndigheten.

Myndigheten kan gi forskrifter om tillatelse til bruk av nummer, navn og adresser og om bruk av nummerplaner og planer for navn og adresser.

Kompetansen etter første til tredje ledd omfatter også private nummer-, navn- og adresseresurser. Forbudet i

annet ledd annet punktum omfatter ikke private ressurser.

§ 7-2 Pålegg om bruk av nummer, navn og adresser

Myndigheten kan gi pålegg om å ta i bruk og overta nummer, nummerserier, navn og adresser, samt å ta i bruk planer for nummer, navn og adresser.

Myndigheten kan gi nærmere forskrifter om slike pålegg.

§ 7-3 Nummerportabilitet

Tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste skal tilby nummerportabilitet i form av tilbyderportabilitet til kostnadsorientert pris.

Myndigheten kan gi forskrifter om nummerportabilitet, herunder fastsette plikt for tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste til å tilby geografisk portabilitet og tjenesteportabilitet.

§ 7-4 Nummer, navn og adresseopplysning

Tilbyder skal løpende melde opplysninger om bruk av nummer, navn og adresser og tilknyttede sluttbrukere til tilbydere av opplysningstjenester.

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til tilbyders plikter og sluttbrukeres rettigheter i forhold til opplysningstjenester.

§ 7-5 Database

Myndigheten kan gi pålegg om bruk av database som anvendes i forbindelse med elektronisk kommunikasjon og som inneholder opplysninger om eller er knyttet til nummer, navn eller adresser.

Myndigheten kan utpeke organisasjon for administrasjon av slike databaser.

Myndigheten kan gi forskrifter om bruk av database og om utpeking.

Kapittel 8 Om tillatt utstyr, innførsel, omsetning og bruk

§ 8-1 Rett til å besitte, omsette og ta i bruk radio- og terminalutstyr

Radio- og terminalutstyr som omfattes av internasjonal overenskomst som Norge har sluttet seg til, og som oppfyller krav etter slik overenskomst, kan besittes, omsettes og tas i bruk. Slike krav omfatter krav til sikkerhet for liv og helse, krav til elektromagnetisk kompatibilitet, krav til hensiktsmessig bruk av det elektromagnetiske frekvensspekteret, øvrige krav i forskrifter fastsatt med hjemmel i siste ledd og krav til prosedyrer og merking. Frekvenstillatelse etter § 6-2 må om nødvendig foreligge.

Besittelse, omsetning og bruk av radio- og terminalutstyr som ikke omfattes av overenskomst etter første ledd, krever utstyrstillatelse fra myndigheten. Myndigheten kan nekte tillatelse dersom utstyret ikke oppfyller krav som angitt i første ledd. Det kan stilles vilkår for utstyrstillatelse eller gjøres unntak fra kravet om tillatelse.

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til og vilkår for omsetning og bruk av radio- og terminalutstyr og om registrering av forhandlere av slikt utstyr. Den som er registrert etter forskrift fastsatt med hjemmel i dette ledd, kan innføre radio- og terminalutstyr selv om kravene i første og annet ledd ikke er oppfylt.

§ 8-2 Teknisk kontrollorgan

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til teknisk kontrollorgan.

Kapittel 9 Saksbehandlingsregler

§ 9-1 Forholdet til forvaltningsloven

Når ikke annet er bestemt gjelder forvaltningsloven for behandling av saker etter denne lov.

§ 9-2 Høring av enkeltvedtak

Alle interesserte aktører skal gis anledning til å uttale seg innenfor en rimelig frist før det treffes enkeltvedtak som kan ha betydelig innvirkning på det relevante marked. Det samme gjelder for enkeltvedtak etter § 4-4 første til tredje ledd. Høringen gjelder ikke for enkeltvedtak som fattes med hjemmel i § 9-3 tredje ledd og §§ 11-2 og 11-3.

Forslag til enkeltvedtak og uttalelser som nevnt i første ledd er offentlige, men likevel slik at opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt skal unntas fra offentlighet. Offentlighetsloven § 5 a annet ledd gjelder tilsvarende.

Paragrafen gjør ingen innskrenking i varslingsplikten etter forvaltningsloven § 16.

§ 9-3 Konsultasjonsprosedyre

Når enkeltvedtak etter §§ 3-2 annet ledd, 3-3, 3-4, 4-1 fjerde ledd og 4-2 annet ledd vil kunne påvirke handelen mellom EØS-landene, skal begrunnet forslag til vedtak sendes til EFTAs overvåkningsorgan for konsultasjon med sikte på europeisk harmonisering. EFTAs overvåkningsorgan og andre berørte myndigheter innenfor EØS-området kan kommentere forslag til vedtak innen en frist på en måned etter konsultasjonsprosedyrens start.

Når forslag til enkeltvedtak definerer nye markeder eller utpeker eller trekker tilbake utpeking av sterk markedsstilling, og EFTAs overvåkningsorgan finner at enkeltvedtaket:

1. kan påvirke handelen mellom EØS-landene eller
2. kan utgjøre en handelshindring i strid med EØS-avtalen eller
3. EFTAs overvåkningsorgan er i alvorlig tvil om forslaget til vedtak er i samsvar med EØS-retten kan EFTAs overvåkningsorgan innen tre måneder etter konsultasjonsprosedyrens start, kreve at forslaget trekkes tilbake.

Når det av hensyn til å sikre konkurransen eller ivareta brukernes interesser er behov for en rask avklaring, kan det treffes vedtak uten forutgående konsultasjon. Slike vedtak skal, etter at de er truffet, følge prosedyren i første og annet ledd. Myndigheten kan omgjøre eller

trekke vedtaket tilbake på bakgrunn av resultatene fra konsultasjonsprosedyren.

§ 9-4 Saksbehandlingstid ved søknad om frekvenstillatelse

Søknad om tillatelse til bruk av frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret skal avgjøres uten ugrunnet opphold og senest seks uker fra søknaden er mottatt. Saksbehandlingstiden kan i særlige tilfeller forlenges til åtte måneder.

For søknad som er omfattet av en folkerettslig plikt til å koordinere frekvenser i forhold til andre lands frekvensbruk, løper tidsfristen fra det tidspunkt myndigheten mottar svar på koordineringsforespørselen.

§ 9-5 Saksbehandlingstid ved søknad om bruk av nummer

Søknad om tillatelse til bruk av nummer som er reservert til særlige formål skal avgjøres uten ugrunnet opphold, og senest tre uker fra søknad er mottatt. Saksbehandlingstiden for nummer som skal tildeles ved auksjon eller liknende kan forlenges med inntil tre uker.

§ 9-6 Utveksling av taushetsbelagt informasjon mellom myndigheten og konkurransemyndighetene

Uten hinder av lovbestemt taushetsplikt skal myndigheten og konkurransemyndighetene gjensidig og etter forespørsel utveksle den informasjon som er nødvendig etter artikkel 3(5) i direktiv 2002/ 21/EF om et felles rammeverk for elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester.

Organet som mottar informasjon etter første ledd, skal ikke uten skriftlig samtykke fra avsenderorganet gi innsyn i informasjon som av avsenderorganet på tidspunktet for utveksling var unntatt offentlighet etter offentlighetsloven §§ 5 og 6. Myndigheten skal ikke, uten samtykke fra konkurransemyndighetene, gi innsyn i informasjon som nevnt i konkurranseloven § 6-3.

§ 9-7 Utlevering av informasjon underlagt taushetsplikt til annen myndighet

Uten hinder av lovbestemt taushetsplikt skal myndigheten utlevere informasjon til EFTAs overvåkningsorgan når det er fremmet en begrunnet forespørsel og informasjonen er nødvendig og forholdsmessig for gjennomføringen av oppgaver pålagt gjennom EØS-avtalen. Den opplysningene gjelder skal underrettes om videreformidling av taushetsbelagt informasjon dersom opplysningene opprinnelig er innhentet fra vedkommende.

For å oppfylle Norges øvrige avtaleforpliktelser overfor annen stat eller internasjonal organisasjon kan myndigheten, uten hinder av lovbestemt taushetsplikt, gi myndigheter i andre stater eller tilsvarende organer i internasjonale organisasjoner opplysninger som er nødvendige for å fremme håndhevelsen av norsk, vedkommende stats eller organisasjons regulering på området for elektronisk kommunikasjon.

Ved utlevering av opplysninger etter første og annet ledd skal myndigheten stille som vilkår at opplysningene

bare kan formidles videre med samtykke fra myndigheten, og bare for det formål som samtykket omfatter.

Myndigheten kan gi forskrifter om utlevering av opplysninger.

§ 9-8 Unntak fra taushetsplikt

Myndigheten kan uten hinder av forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 eller avtalebestemt taushetsplikt offentliggjøre opplysninger om avtalevilkårene til tilbyder av elektroniske kommunikasjonsnett eller -tjenester i det omfang dette er nødvendig for å sikre at kravene om tilgang til elektroniske kommunikasjonsnett og -tjeneste blir oppfylt.

Tilsvarende kan opplysninger innhentet etter § 10-3 offentliggjøres, dersom dette vil kunne bidra til å fremme bærekraftig konkurranse.

Ved offentliggjøring etter første og annet ledd skal det gis forutgående skriftlig underretning og det skal tas hensyn til den ervervsdrivendes berettigede interesse i å bevare forretningshemmeligheter.

Taushetsbelagte opplysninger om tekniske innretninger eller løsninger skal ikke offentliggjøres.

Kapittel 10 Tilsyn

§ 10-1 Tilsyn

Myndigheten skal føre tilsyn med at krav fastsatt i eller i medhold av loven er oppfylt. Myndigheten kan nytte bistand fra andre ved utførelsen av tilsynet og kan ta stikkprøver og foreta målinger og annen kontroll uten forhåndsvarsel.

Myndigheten kan gi forskrifter om tilsyn.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 10-2 Begrensning i instruksjonsadgangen

Departementet kan pålegge Post- og teletilsynet å behandle saker innenfor lovens virkeområde.

Post- og teletilsynet kan ikke instrueres, verken generelt eller vedrørende den enkelte sak, ved behandling av saker etter § 2-4 annet ledd, §§ 3-1 til 3-4 og §§ 4-1 til 4-10.

Presidenten: Fremskrittpartiet har varslet at de går imot første ledd.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til § 10-2 første ledd bifaltes med 61 mot 12 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.21.55)
2. Komiteens innstilling til § 10-2 annet ledd bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 10-3 *Opplysningsplikt*

Myndigheten kan kreve opplysninger som er nødvendige for gjennomføringen av denne lov, vedtak gitt i medhold av loven, eller forpliktelser som følger av internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til.

Tilbyder skal på forespørsel fra myndigheten gi opplysninger, herunder sikkerhetsgraderte opplysninger om elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester, og om infrastruktur knyttet til drifts- og styringssystemene.

Opplysningene kan kreves utlevert skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist.

Taushetsplikt for tilbyder og installatør som følger av § 2-9, annen lovgivning, pålegg eller avtale, er ikke til hinder for opplysningsplikten.

Myndigheten kan gi forskrifter om opplysningsplikten.

§ 10-4 *Medvirkning ved tilsyn*

Den som er gjenstand for tilsyn har plikt til å sørge for at myndigheten har uhindret adgang til virksomheten og lokaler med utstyr for elektronisk kommunikasjon. Nødvendig dokumentasjon skal gjøres tilgjengelig for myndigheten. Innehaver eller dennes representant kan pålegges å være til stede under tilsynet.

§ 10-5 *Intern kontroll*

Myndigheten kan gi pålegg om etablering eller endring av interne kontrollsystem for å sikre at kravene fastsatt i eller i medhold av denne lov er oppfylt. Det skal utarbeides dokumentasjon som viser at kravene til intern kontroll er oppfylt. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for myndigheten.

Myndigheten kan gi forskrifter om intern kontroll og om dokumentasjon.

§ 10-6 *Pålegg om retting og endring mv.*

Myndigheten kan gi pålegg om retting eller opphør av ulovlige forhold og fastsette vilkår som må oppfylles for at virksomheten skal være i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av denne lov. Herunder kan myndigheten gi pålegg om avtaleinngåelse og om utforming av avtalevilkår i avtaler mellom tilbydere og mellom tilbyder og sluttbruker.

Myndigheten kan iverksette særskilte tiltak ved brudd på vilkår i tillatelse, forpliktelse for tilbyder med sterk markedsstilling eller forpliktelse for tilbyder av leveringspliktig tjeneste og spesielle samfunnsplagte oppgaver.

Krav om retting eller endring etter første ledd kan iverksettes tidligst en måned etter at rettighetshaver er informert om at forholdet er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av denne lov. Fristen gjelder ikke krav med grunnlag i tekniske mangler ved utstyr og installasjoner. Fristen gjelder heller ikke rettighetshaver som også tidligere har handlet i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Presidenten vil her la votere over forslag nr. 3, fra Arbeiderpartiet, til et fjerde ledd. Forslaget lyder:

«§ 10-6 fjerde ledd skal lyde:

I de tilfeller Post- og teletilsynet avdekker at det i avtaler mellom tilbydere av elektronisk kommunikasjon, for eksempel abonnementsvilkår eller vilkår for tilgang, ikke er tatt hensyn til kravet om kostnadsorienterte priser, kan Post- og teletilsynet fatte vedtak med tilbakevirkende kraft.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 56 mot 18 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.22.30)

Videre var innstillet:

§ 10-7 *Tvangsmulkt*

For å sikre at krav gitt i eller i medhold av denne lov oppfylles, kan myndigheten fastsette en løpende tvangsmulkt for hver dag som går inntil lovstridig virksomhet er opphørt eller pålegg med hjemmel i denne lov er oppfylt.

Mulkten løper ikke før klagefristen er ute. Påklages vedtaket om tvangsmulkt, løper ingen tvangsmulkt før klagesaken er avgjort med mindre klageorganet bestemmer noe annet.

§ 10-8 *Tilbakekall*

Myndigheten kan kalle tilbake tillatelse gitt i medhold av kapittel 6 og 7 ved alvorlige eller gjentatte brudd på vilkår i tillatelsen når det er gitt pålegg etter §§ 10-6 og 10-7 uten at brudd på vilkårene for tillatelsen er opphørt.

Myndigheten kan kalle tilbake tillatelse gitt i medhold av kapittel 2 og 8 ved alvorlige eller gjentatte brudd på vilkår i tillatelsen når det er gitt pålegg etter § 10-6 uten at brudd på vilkårene for tillatelsen er opphørt.

Enhver tillatelse gitt i medhold av denne lov kan kalles tilbake umiddelbart dersom brudd på vilkår utgjør en umiddelbar og alvorlig trussel mot sikkerhet eller helse.

§ 10-9 *Stenging*

Myndigheten kan stenge elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste og stanse bruk av radio- og terminalutstyr når det ikke foreligger nødvendig tillatelse etter denne lov, når pålegg etter §§ 10-6 og 10-7 ikke er oppfylt eller når fortsatt drift eller bruk kan medføre alvorlige trusler mot sikkerhet for liv eller helse eller forårsake skadelig interferens.

Stenging kan skje uten forhåndsvarsel dersom virksomheten kan medføre alvorlige trusler mot liv, helse eller sikkerhet eller forårsake skadelig interferens.

Myndigheten kan kreve bistand fra politiet når det er nødvendig for å gjennomføre stengingen.

§ 10-10 Pålegg om stans i omsetning og tilbakekall av radio- og terminalutstyr

Myndigheten kan gi pålegg om stans i omsetning av radio- og terminalutstyr og om gjennomføring av tiltak for å kalle tilbake utstyr som er omsatt dersom bruk av utstyret kan medføre trusler mot sikkerhet for liv og helse eller elektromagnetisk kompatibilitet, medfører uhen-siktsmessig bruk av det elektromagnetiske frekvensspek-tret eller strider mot andre krav i forskrifter fastsatt med hjemmel i § 8-1 tredje ledd. Pålegg om stans i omsetning og gjennomføring av tiltak for tilbakekalling kan rettes mot produsent, importør og forhandler av radio- og terminalutstyr.

Myndigheten kan forby omsetning av utstyr som ikke er i samsvar med merkekrav fastsatt i forskrift med hjem-mel i § 8-1 tredje ledd.

§ 10-11 Ugyldighet

Avtale i strid med denne lov eller med vedtak etter lo-ven er ugyldig mellom partene.

Ugyldigheten rekker bare så langt plikter etter denne lov er overtrådt, med mindre det etter avtaleloven § 36 vil være urimelig å gjøre resten av avtalen gjeldende.

Kapittel 11 Konfliktløsning og klage

§ 11-1 Megling i konflikter mellom tilbydere

I konflikter mellom tilbydere om forpliktelser som følger av eller i medhold av denne lov kan myndigheten etter anmodning fra en part megle for å oppnå enighet mellom partene. Myndigheten kan etter konsultasjon med partene fastsette tidsfrister og andre vilkår knyttet til meglingen. Myndigheten kan på ethvert tidspunkt avbry-te meglingen. Meglingsperioden skal ikke overstige fire måneder.

Det avskjærer ikke adgang til søksmål for de alminne-lige domstoler at en sak er brakt inn for myndigheten etter første ledd. Tvistemålsloven § 437 gjelder ikke.

Myndigheten kan gi forskrifter om meglings.

§ 11-2 Konfliktløsning i tvister mellom tilbydere

Tvist mellom tilbydere om rettigheter og plikter etter enkeltvedtak gitt med hjemmel i eller i medhold av den-ne lov, kan av en part bringes inn for myndigheten til av-gjørelse.

Vedtak i tvisten skal treffes så snart som mulig og senest innen fire måneder etter at saken er brakt inn for myndigheten. I særlige tilfeller kan tidsfristen ut-vides.

Myndigheten kan unnlate å treffe vedtak dersom kon-flikten kan løses ved andre midler, jf. f.eks. § 11- 1. Har forsøk på konfliktløsning pågått i fire måneder eller blitt avbrutt uten resultat og saken ikke er brakt inn for dom-stolen, skal myndigheten etter ny anmodning fra en part treffe vedtak i saken, jf. tidsfristen i annet ledd.

Det avskjærer ikke adgang til søksmål for de alminne-lige domstoler at en sak er brakt inn for myndigheten etter første ledd. Tvistemålsloven § 437 gjelder ikke.

Myndigheten kan gi forskrifter om konfliktløsning i tvister om enkeltvedtak.

§ 11-3 Konflikter over landegrensen

Tvist om elektroniske kommunikasjonsnett eller -tje-nerester som ligger innenfor mer enn ett EØS-lands juris-diksjon, kan av en part bringes inn for myndigheten så fremt tvistegenstanden omfattes av § 1-2. Tvist etter ka-pittel 8 er ikke omfattet av ordningen.

Myndigheten skal samarbeide med andre involverte lands myndigheter med sikte på å løse konflikten. Myn-dighetene kan bli enige om å unnlate å gripe inn i kon-flikter som kan løses ved andre midler. Tilbyderne skal straks varsles om avgjørelsen.

Har forsøk på tvisteløsning pågått i fire måneder eller blitt avbrutt uten resultat, og saken ikke er brakt inn for en domstol, skal myndighetene i de involverte land etter ny anmodning fra en part samarbeide for å bidra til at konflikten løses.

Det avskjærer ikke adgang til søksmål for de alminne-lige domstoler at en sak er brakt inn for myndigheten etter første ledd. Tvistemålsloven § 437 gjelder ikke.

§ 11-4 Voldgift

Avtale om å avgjøre konflikter om tilgang til elektro-nisk kommunikasjonsnett og -tjeneste ved voldgift er bare bindende når avtalen om voldgift er inngått etter at konflikten oppstod.

En voldgiftsavgjørelse hindrer ikke myndigheten i å pålegge forpliktelser eller fatte andre vedtak i medhold av loven.

§ 11-5 Brukerklagenemnda for elektronisk kommunika-sjon

Bruker av elektronisk kommunikasjon kan fremsette klage på leveringspliktig tjeneste, jf. § 5-1 og tjeneste der en eller flere tilbydere har sterk markedsstilling, jf. § 3-1. Klagen rettes til Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon.

Myndigheten kan gi forskrifter om Brukerklagenemn-da, herunder om endring i virkeområde, nærmere organi-sering, omfang og finansiering.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 11-6 Klage over enkeltvedtak

Departementet avgjør klager over enkeltvedtak Post- og teletilsynet gjør med hjemmel i eller i medhold av denne lov.

Klagen skal fremsettes overfor Post- og teletilsynet, jf. forvaltningsloven § 32. Post- og teletilsynet skal fore-ta de undersøkelser klagen gir grunn til, jf. forvaltnings-

loven § 33. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger skal den avvises. Dersom det ikke er grunn til å omgjøre klagen, skal klagesaken uten ugrunnet opphold oversendes departementet.

Departementet skal avgjøre klagesaken så snart forsvarelig saksbehandling gjør det tilrådelig, jf. forvaltningsloven § 33.

Bare departementet kan treffe avgjørelser som nevnt i forvaltningsloven § 42.

Vedtak som departementet gjør kan ikke påklages til Kongen.

Presidenten: Her foreligger det to forslag. Det er forslag nr. 4, fra Arbeiderpartiet til nytt femte ledd, og et alternativt forslag, nr. 7, fra Fremskrittspartiet til hele paragrafen

Det voterer først over forslaget fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«§ 11-6 nytt femte ledd skal lyde:

Klagebehandlingen av enkeltsaker må være avsluttet innen tre måneder etter at saken er brakt inn for departementet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 56 mot 18 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.23.18)

Presidenten: Forslag nr. 7, fra Fremskrittspartiet, lyder:

«§ 11-6 Klagenemnda for elektronisk kommunikasjon skal lyde:

Klagenemnda for elektronisk kommunikasjon skal avgjøre klager over enkeltvedtak som Post- og teletilsynet treffer med hjemmel i eller i medhold av denne lov, med unntak av §§ 12-1 og 12-2. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagde vedtaket. Klagenemndas avgjørelse i en klagesak kan ikke stride mot pålegg gitt av EFTAs overvåkningsorgan, jf. § 9-3.

Bare klagenemnda kan treffe avgjørelser som nevnt i forvaltningsloven § 42.

Klagenemnda er et uavhengig forvaltningsorgan administrativt underordnet Kongen og departementet. Det kan ikke gis instruks til klagenemnda om behandlingen eller avgjørelsen av enkeltsaker. Klagenemndas vedtak kan ikke omgjøres utover det som følger av § 11-7. Klagenemnda kan ikke gi Post- og teletilsynet instruks i enkeltsaker som tilsynet har til behandling eller omgjøre tilsynets vedtak av eget tiltak.

Heller ikke vedtak som klagenemnda treffer som førsteinstans kan påklages til departementet eller Kongen.

Klagenemnda skal ha fem medlemmer og fra ett til fem varamedlemmer etter nærmere fastsettelse av Kongen. Medlemmene og varamedlemmene oppnevnes av Kongen for fire år med adgang til gjenoppnevning for ytterligere fire år. Ved første gangs oppnevning kan det for noen av medlemmene fastsettes kor-

tere oppnevningstid. Kongen bestemmer hvem som skal være leder og nestleder.

Klagenemnda kan bestemme at lederen eller nestlederen sammen med to andre medlemmer kan behandle saker som må avgjøres uten opphold.

Klagenemnda skal gi årlig melding til departementet om behandling av klagesakene.

Kongen kan gi nærmere regler om klagenemndas organisering og saksbehandling. Kongen kan bestemme at også andre klagesaker enn nevnt i første ledd skal behandles og avgjøres av klagenemnda.»

Det voterer alternativt mellom innstillingen og forslaget fra Fremskrittspartiet.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet bifaltes innstillingen med 61 mot 12 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.23.41)

Videre var innstillet:

§ 11-7 *Omgjøring*

Kongen kan omgjøre eller oppheve Post- og teletilsynets vedtak i saker etter § 10-2 når de er av prinsipiell eller stor samfunnsmessig betydning. Underretning om at departementet har tatt opp et vedtak til vurdering må sendes partene innen fire uker. Underretning om at et vedtak er endret eller opphevet må sendes partene innen tre måneder. Fristene etter dette ledd løper fra Post- og teletilsynets vedtak.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 61 mot 12 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.24.05)

Videre var innstillet:

Kapittel 12 Gebyr, vederlag, ekspropriasjon og straff

§ 12-1 *Gebyr*

Post- og teletilsynet kan kreve gebyr til dekning av kostnader knyttet til forvaltningsoppgaver etter denne lov.

Gebyr kan pålegges tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester og aktører i markedet for utstyr for elektronisk kommunikasjon. Det samme gjelder den som får tilgang til frekvens-, nummer-, navn- og adresseressurser.

Pålegg om å betale gebyr skal dekke Post- og teletilsynets relevante kostnader. Utgifts- og inntektssiden av Post- og teletilsynets budsjett skal offentliggjøres årlig.

Pålegg om gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Myndigheten kan gi forskrifter om gebyrer til Post- og teletilsynet.

§ 12-2 *Vederlag*

For å fremme effektiv bruk av ressurser kan det kreves vederlag for tilgang til frekvens-, nummer-, navn- og adresseressurser. Vederlaget kan fastsettes ved vedtak eller ved at ressursene tildeles etter auksjon eller annen konkurranse.

Krav om vederlag er tvangsgrunnlag for utlegg.

Myndigheten kan gi forskrifter om vederlag, herunder innkrevingen og måten vederlaget skal innkreves på.

§ 12-3 *Ekspropriasjon*

Kongen kan gjøre vedtak om eller gi samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til fast eiendom for anbringelse av elektronisk kommunikasjonsnett og utstyr for elektronisk kommunikasjon.

For å ivareta det offentliges eller brukernes interesser i en hensiktsmessig bruk av ressurser som nyttes eller kan nyttes til elektronisk kommunikasjon, kan Kongen gjøre vedtak om eller gi samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til elektronisk kommunikasjonsnett og utstyr for elektronisk kommunikasjon. I denne sammenheng kan Kongen også vedta eller gi samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til fast eiendom som nyttes i driften av elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonsutstyr.

Det skal ytes vederlag for den byrden ekspropriasjonsvedtaket antas å påføre eieren eller den bruksberettigete. Dette gjelder likevel ikke hvis formålet er å knytte eiendommen til elektronisk kommunikasjonsnett. Vederlaget fastsettes ved skjønn, med mindre partene blir enige. I lensmannsdistrikt skal skjønnet holdes som lensmannsskjønn. Kongen kan likevel gjøre vedtak for den enkelte sak om at skjønnet skal avholdes som rettslig skjønn. Skjønnet har ikke utsettende virkning for gjennomføringen av ekspropriasjonsvedtaket.

Eier eller bruksberettiget kan kreve at elektronisk kommunikasjonsnett og utstyr for elektronisk kommunikasjon flyttes eller fjernes fra eiendommen dersom dette er nødvendig av hensyn til en hensiktsmessig utnyttelse av eiendommen eller bruksretten. Ved manglende enighet skal kravet avgjøres ved skjønn. Det samme gjelder eventuelle krav om tilbakebetaling av vederlag mottatt etter tredje ledd i forbindelse med krav om flytting eller fjerning.

Paragrafene i lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eigeendom gjelder tilsvarende så langt det passer. Myndigheten kan gi nærmere forskrifter om når ekspropriasjon etter denne paragraf kan skje og om inngrepets omfang.

Det kreves særskilt tillatelse etter veglova for å anbringe elektronisk kommunikasjonsnett eller utstyr for elektronisk kommunikasjon over, under, langs eller nær offentlig veg, når dette er fastsatt i veglova.

§ 12-4 *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne lov eller forskrifter gitt med hjemmel i loven,

straffes med bøter eller fengsel inntil seks måneder, eller begge deler, med mindre annet følger av annet ledd.

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt overtrer taushetsplikt etter § 2-9 straffes som bestemt i første ledd. Hvis hensikten er å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning eller gjerningspersonen i slik hensikt på annen måte utnytter opplysninger som er omfattet av taushetsplikt etter § 2-9, kan fengsel i inntil tre år anvendes.

Medvirkning straffes på samme måte.

Kapittel 13 Avsluttende bestemmelser

§ 13-1 *Ikrafttredelse*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Fra samme tid oppheves lov 23. juni 1995 nr. 39 om telekommunikasjon (teleloven) og lov 25. juni 1999 nr. 50 om standarder ved overføring av fjernsynssignaler.

§ 13-2 *Overgangsbestemmelser*

Enkeltvedtak og forskrifter med hjemmel i teleloven eller eldre lover på området for elektronisk kommunikasjon og som er i kraft ved denne lovs ikrafttredelse skal fortsatt gjelde. Herunder opprettholdes forpliktelser som er pålagt tilbyder med sterk markedsstilling med hjemmel i eller i medhold av lov, inntil markedsanalyse er gjennomført og nye enkeltvedtak med hjemmel i denne lov er iverksatt. Ved behov kan myndighetene treffe vedtak om opphør av forpliktelser for tilbyder med sterk markedsstilling.

Nasjonale frekvensplaner og nasjonale nummerplaner som er fastsatt med hjemmel i teleloven eller telegrafloven og som er i kraft ved denne lovs ikrafttredelse videreføres.

Klager som er under behandling hos klageinstansen når loven trer i kraft skal behandles etter denne loven. Megling som er igangsatt når loven trer i kraft følger reglene i teleloven.

§ 13-3 *Endring i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov skal § 151 b første ledd lyde:

Den som ved å ødelegge, skade eller sette ut av virksomhet informasjonssamling eller anlegg for energiforsyning, kringkasting, *elektronisk kommunikasjon* eller samferdsel volder omfattende forstyrrelse i den offentlige forvaltning eller i samfunnslivet for øvrig, straffes med fengsel inntil 10 år.

2. I lov 24. juni 1915 nr. 5 om kontroll med post og telegrafforsendelser og med telefonsamtaler skal § 1 annet ledd lyde:

Utenfor krigstid kan kontrollen bare settes i verk overfor personer som mistenkes for noen overtredelse av lov om forsvarshemmigheter av 18. august 1914, den borgerlige straffelovs kapitler 8, 9, 12, 13 eller 14, *lov*

DDMM2003 nr. XX om elektronisk kommunikasjon § 12-4, eller lov av 14. mai 1917 om salg og utførsel av fødevarer mv. § 5.

3. I lov 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål skal § 204 nr. 2 annet og tredje punktum lyde:

Tilsvarende gjelder for vitne som har taushetsplikt som følge av tjeneste eller arbeid for familievernkontor, postoperatør, tilbyder eller installatør av elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste, eller statens luft-havnselskap. Tilsvarende gjelder også for vitne som har lovbestemt taushetsplikt som følge av tjeneste eller arbeid i teknisk kontrollorgan.

Nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

4. I lov 9. juli 1923 nr. 1 om anbringelse av signaler og merker for målearbeider skal § 1 annet ledd lyde:

Nåværende lov gjelder ikke målearbeide som utføres i henhold til lov DDMM2003 nr. XX om elektronisk kommunikasjon § 12-3. Derimot kommer den til anvendelse på målearbeider som utføres for arbeider i vassdragene, på jordskiftemålinger og på målearbeider etter veglova.

5. I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard skal § 3 lyde:

Lovene om offentlige tjenestemenn, om betaling for offentlige forretninger, om mynt, mål og vekt, om formidling av landsdekkende postsendinger, om elektronisk kommunikasjon, om arbeidervern og om arbeidstvister skal gjelde for Svalbard med de endringer som Kongen fastsetter av hensyn til de stedlige forhold.

6. I lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom skal § 30 nr. 2 lyde:

2. Lov DDMM2003 nr. XX om elektronisk kommunikasjon § 12-3.

7. I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 5 b tredje ledd skal lyde:

Unntakene i første ledd gjelder ikke når tjenestene omsettes eller formidles av tilbyder av elektronisk kommunikasjon ved bruk av elektronisk kommunikasjonstjeneste og vederlaget for tjenesten oppkreves av den som yter kommunikasjonstjenesten.

§ 48 a skal lyde:

Når særlige hensyn gjør det nødvendig, og det foreligger mistanke om overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, kan Skattedirektoratet, eller den direktoratet gir fullmakt, pålegge tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste å gi opplysninger om navn og adresse til en abonnent som ikke har offentlig telefonnummer, telefaksnummer eller personsøknnummer.

8. I lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) skal § 2 b første ledd lyde:

Det er forbudt i næringsvirksomhet uten mottakerens forutgående samtykke å rette markedsføringshenvendelser til forbrukere ved hjelp av elektroniske kommunikasjonsmetoder som tillater individuell kommunikasjon, som for eksempel elektronisk post, tekstmelding til mobiltelefon, telefaks eller automatisert oppringningssystem (talemaskin).

9. I lov 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. skal § 74 niende ledd lyde:

Partane betaler elles jordskiftekostnadene så nær som fast kontorhald, porto, elektronisk kommunikasjon og løn, skyss- og kostpenger til tenestemennene.

10. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endringer:

§ 118 første ledd annet punktum skal lyde:

Tilsvarende gjelder for vitne som har taushetsplikt som følge av tjeneste eller arbeid for familievernkontor, postoperatør, tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller elektronisk kommunikasjonstjeneste, elektronisk kommunikasjonsinstallatør, eller statens luft-havnselskap.

§ 211 første ledd skal lyde:

Brev, telegram eller annen sending som besittes av en postoperatør eller en tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller elektronisk kommunikasjonstjeneste, kan ved rettens kjennelse beslaglegges dersom sendingen etter reglene i §§ 203 og 204 vil kunne beslaglegges hos mottakeren, og mistanken gjelder en handling som etter loven kan medføre straff av fengsel i mer enn 6 måneder.

§ 216 a tredje ledd skal lyde:

Kommunikasjonsavlytting kan bestå i å avlytte samtaler eller annen kommunikasjon til og fra bestemte telefoner, datamaskiner eller andre anlegg for elektronisk kommunikasjon som den mistenkte besitter eller kan antas å ville bruke.

11. Lov 1. juli 1999 nr. 50 om standarder ved overføring av fjernsynssignaler oppheves.

12. I lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser skal § 2 første ledd bokstav c lyde:

c. Rettssubjekter som driver virksomhet innenfor sektorene vannforsyning, energi, transport eller elektronisk kommunikasjon i den grad de foretar anskaffelser som er knyttet til denne delen av virksomheten. Dette gjelder likevel bare i den utstrekning rettssubjektet

1. er gitt særlige eller eksklusive rettigheter av offentlig myndighet til å drive virksomheten eller
2. er kontrollert av det offentlige.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Videre var innstillet:

B.

Stortinget ber Regjeringen om at plikten til å lagre trafikkdata i en bestemt periode skal forelegges Stortinget til godkjenning, jf. Innst. O. nr. 121 (2002- 2003) om lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven).

Presidenten: B blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

S a k n r . 3

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 13.25.
